

POLITIKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Stolypin su jo paties su-
kurta duma pradeda gužinė-
ti, bet kad duma jo nenusi-
gautų, atsielsa jam pačiam
nusielenkti. Vieną dieną jis
rašo pabarimus dums preziden-
tui Golovinui, kad jis da-
leidia dums kelti randui
nepatinkančius sumanymus,
lyg rodosi, Golovin būtų ko-
liu Stolypino kanceliarijos
nėdinku. Išrodžius dums
prezidentui, kad ministerių
pirmininkas neturi, ne ma-
žiausias tiesos kistiesi į du-
mos reikalus, kadangi net
paminėjęs tiesos daleidžia
dumai etatyti ministeriams
uoklausimus, reikalauja nuo
jų pasiteisinimų, bet ne jo-
kios tiesos nedaleidžia mini-
steriams kontroliuoti dums
darbus, Stolypin, paprastai,
nusilenkia, bet ant rytojaus
vėl savo varo. Jam mat vis
dar rodosi, kad žmonių rink-
ti atstovai turi būti vien jo
pagelbininkais, bet jie netu-
ri tiesos kontroliuoti randą ir
kritikuoti caro tarnų pasiel-
gimus, kadangi, girdi, du-
ma ne sudas, o ministeriai ne
apkalbintieji. Tuom tarpu,
teisingai protaujant, ministe-
riai Maskolijos, visi jo ge-
neral-gubernatoriai, lauzy-
dami tiesas, seniai užsiėmė,
kad juos pasodytų ant ap-
kalbintųjų suolo. Jeigu už
paršingumus tiesų paprastus
žmonis sodina į kalėjimus,
atiduoda net kariškiams su-
dams, už užmąstas siunčia
kariški sudai net ant kartu-
vių, tai kodėl už tokį jau
darbą negalėtų būti pasodinti
ant apkalbintųjų suolo mini-
steriai ir kitoki caro tarnai?
Juk jų rankos sutęstos žmo-
nių krauju dar labiau negu
rankos karščiausių revoliuci-
jonierių! Kodėl už tokius
jau darbus kariški sudai vie-
nus siunčia ant kartuvių, o
kitų nedrįsta nieks bausti,
dargi tie, ant didesnių bau-
smės savo darbais užsiėmė,
drysta dar barti, apstaby-
mui žmogudysčių, sutvarky-
mui krašto sušauktus žmo-
nių rinktus dums atstovus.
Tiesos visų turi būti vienod-
g, tuom tarpu Stolypin sa-
ve ir savo tarnus stato aug-
čiau tiesų, pats minioja tie-
mas ir už tai nesibijo ne jo-
kios bausmės. Dar revoliu-
cjonieriai niekur tokių ne-
kaltų žmonių skerdynių ne-
parengė kaip rando tarnai
parengė Baltstogę, Sedle-
uose arba Odosę. Tai ko-
dėl už nekaltų žmonių krau-
ją jų negalima but bausti?
Nubaudimo kaltę, nors jais
butų rando tarnai, reikalan-
ti elementariškasis teisingu-
mo supratimas, už vienoki
darbą, vienokia visiems turi
būti bausmė. Tuom tarpu
caro randas elgiai visai prie-
laugi: naikinimui revoliuci-
jonierių ir laisvės visiems
Maskolijos gyventojams rei-
kalamųjų jų parengė ka-
no lauko teismus, o gina sa-
vo tarnus daug daugiau ne-
kaltų žmonių krauju pralie-
jimus. Dėl to nevienodo
mano matavimui nusidėjimų
ba, rodosi, ne joki būdu
galės susitaikyti su Stoly-
pino ir jo pagelbininkais,
bet siegiant randui, jis
neuziegi smarkiai susi-
ta duma; kova ta gali
gėti tik prašalinti ar

vieno, ar kito: atsiels arba
Stolypinui pasitraukti nuo
vietos, arba jis išvaikys ir
autrąją dumą. Kito išėjimo
nėra.
Garsus terptautiškų tiesų
profesorius Peterburgo uni-
versitete, Martens, neseniai
važinėjęs didesniuose Euro-
pos kraštuose pakviesti juos
caro vardu terptautiškam san-
daros kongresan į Haagą,
speciališkame laiške, rašyta-
me Londono laikraščiu
„Times“, apreiškė, jog ir an-
troji duma bus greitai išvai-
kyta, kadangi buk terp du-
mos atstovų nėra ypatų vertų
vardo atstovo; visų jų vie-
naitinis miteris esąs išverstas
valdžią.
Jeigu ir ištikro būtų toki
mieriai daugumo dums at-
stovų, tai tame nieko įsta-
baus nebūtų. Juk savo ne-
teisybėmis, prispaudimais,
nerangumu dabartinė valdžia
visiems išidė iki gyvam kau-
li. Ar gi reikia stebėtis,
kad visi, ne vien dums at-
stovai, bet visi suprantanti
visas skriaudas valdžios kra-
štui padarytas, geidžia ją iš-
vesti, kadangi su ja negali-
ma nieko gero padaryti.
Juk ta valdžia susideda iš
niekiausių žmonių veislės,
iš tikrų Maskolijos putų, o
tos putos negali susiprasti,
dar ir dabar joms rodosi, kad
140 milijonų Maskolijos
žmonių turi but atiduotų jų
išnaudojimui, kvailiems aug-
stėsiųjų urėdinkų experi-
mentams.
Be abejonės Stolypin ne-
nusilenktų prieš dumą ir
greitai ją išvaikytų, jeigu be
jos galėtų apsieiti, negužinė-
tų su ja, jeigu ji jam nebūtų
reikalinga. Randui mat už-
dengimui išlaidų šiemis me-
tams nepakanka surinki-
mų, reikia paskolos. Tuom
tarpu užrubežių bankieriai
paskolos neduoda, kol Ma-
skolijos žmonių atstovai pa-
skolos neužgirs. Tam tai
randui ir reikalinga duma,
todėl tai Stolypin ir nesisku-
bina ją vaikyti, bet jos atsto-
vams gadinimais stengiasi
galvas apskuti, tik kasin ar
tas pasiseks, nes tasai gink-
las pertankiai buvo vartojas-
mas, todėl atšipo, rando tar-
nų veidmainiavimus ne tik
dums atstovai, bet ir Ma-
skolijos žmonės turėjo jau
progą pažinti.
Duma prieš Stolypiną turi
dabar gerą ginklą, kurį rei-
kėtų greitai išleisti iš rankų.
Ginklas tas yra tai izdo mi-
nisterio apdirbtas biudžeto
sumanymas, taigi sumany-
mas įplaukimų ir išlaidų bė-
gautiems metams. Ministe-
rio sumanyme išlaidos paro-
dytos didesnės už pernyk-
ščias, parodytas ir neprite-
klius, kurio uždengimui rei-
kalinga paskola. Ministerio
sumanymą duma rodo neat-
metę, bet ir neužvirtino —
pavedė jį gerai ištirti ir per-
žiūrėti specialiskai komisi-
jai.
Dėl neužvirtinto biudžeto
todėl Stolypin nors kartais
bando barti dumą, bet prieš
ją vėl nusilenkia. Mat spai-
lių mėnesį išleistame caro
manifeste pasakyta, jog nei
joki nauji mokesčiai, ne pa-
skolos nė namieje, ne užru-
bežuose negali but užtrauk-
ti be žmonių atstovų prita-
rimo. Su biudžetu mat ran-
das prie sienos prispirtas, ka-
dangi ministerio sumanyme

reikalaujami ir nauji moke-
ščiai ir paskola. Reikia to-
dėl manyti, kad kol biudže-
tas nebus arba galutinai at-
mestas, arba užvirtintas,
Stolypin nedrįs vaikyti du-
mą. Komisijos gi paprastai,
ypač Maskolijoje, nesiskubina
greitai užbaigti darbą, o du-
mos komisija dargi turi gana
svarbią priežastį su tuom ne-
siskubinti.
Pramoningiausiame Lenki-
jos mieste Lodziny užgimė di-
deli nesutikimai tarp darbi-
ninkų tautininkų ir revoliu-
cjonierių. Per keturias pa-
skutines savaites čia su vir-
šum šimtas darbininkų liko-
si užmestų arba mir-
tinai sužeistų. Kadangi mat
valdžios negina čia streiklau-
zių, tai jie apsiginklavo ir
stengiasi iš miesto išvyti so-
cialistus ir revoliucionierius.
Kadangi tarp revoliu-
cjonierių yra čia daug žydų,
tai laukia pasikėsinių ant
žydų.
13 d. balandžio, dumoj,
Latvijos atstovas Ozel kalbė-
jo apie kankinimą politikų
jų kalinių Rygoje. Mat kalin-
niai užsilakė neramiai, tai
kalėjimo užveida pašauke
jų suvaldymui kariūnėms.
Kareiviai tuojaus pradėjo
šaudyti, užmušė septynis, o
12 sužeidė. Ozel apreiškė,
jog jis gavo žinią, kad tie
kaliniai maistai buvo valdžių
tyčia surengti: jos mat tokiu
būdu norėjo iš tarpo gyvųjų
prašalinti vieną kalinį, kurį
kankinimais bandė priversti
prisipažinti, dėl ko tuli urėd-
ninkai užsitraukė tiriautojų
komisiją. Kitas dums pa-
siuntinys iš Astrachano ap-
reiškė, jog paslėpimui kan-
kinimo Astrachano kalėjime
vienas kalinys ten buvo ty-
čia sudegintas. Pasiuntinys
reikalavo, kad valdžios atsto-
vai tą atsitikimą išaiškintų,
bet jie atsakė, jog apie tai
nėra girdėję, todėl ir paai-
škinti negali.
Maskolijos „Moterių ly-
gos“ perdėtines atsilankė
pas Maskolijos demokratų
vadovą, kunigaikštį Dolgo-
rukovą ir prašė jo pakelti
dumoj klausymą sulyginimo
moterių tiesų. Demokratų
partijos vadovai pažadėjo
moterims pakelti dumoj tą
klausymą, kaip tik jo išriši-
mas bus galimu. Atsakymas
toks vienok labai neaiškus,
kadangi, sulyg to atsakymo,
demokratai gali savo pažadė-
jimą išpildyti dabar ar po
kokiama šimtui metų.
Sanariai Maskolijos demo-
kratų partijos, kaip garsina
laikraščiai, susekė reakcijo-
nierių sukaltį ant gyvasties
darbininkų vadovo ir demo-
kratų dums atstovo, popo
Petrovo, kuris dabar laiko-
mas vienam klištorijū nelai-
svė. Dabar į minėtą kliš-
torijū pastoj kėlios nužvelg-
tinos ypatos. Mat juodašim-
čių partija stengiasi neleisti
Petrovą į dumą, kadangi jis
žino per daug tos partijos pa-
slėptį. Randas mat, ir
jam pritarianti, atsiekimui
savo mierių, nesidrovi grie-
tiesi žmogudysčių prašalini-
mai pavojingų sau ypatų.

du kaimyniškėje kraštie
sutarė sutverti atsigynimui
nuo drutesniųjų kaimynų
vieną ryšį. Ryšis toks kreip-
tusi pirmiausiai prieš Vokie-
tiją, kuri jau nuo seniai ty-
ko tik progos turtingas Ho-
landijos kolonijas paglemž-
ti.
Terp Belgijos parlamento
ir karaliaus užgimė svarbesni
nesutikimai. Mat vidurinė
Afrikoje yra didelė Kongo
viešpatystė, turinti daug
daugiau negu visa Belgija
gyventojų, o plotai jos didė-
ni negu Vokietija arba Pran-
cuzija. Viešpatystė ta prigu-
li Belgijos karaliui. Jis ne-
duoda tiesos parlamentui pri-
žiūrėti valdymą tos viešpaty-
stės, nauda, kokią ji duoda,
eina vien į karaliaus kišenų
ir į kišenių Kongo viešpaty-
stės kompanijos akcijonierių.
Dabar Belgijos parlamente
pakeltas likosi klausimas pa-
limti Kongo Belgijos valdyba,
atimti jį nuo karaliaus, ka-
dangi ir dabar atsakymas už
karaliaus tarnų darbus puola
ant Belgijos. Karalius vie-
nok savo asabiškos valdybos
nenori išsivadėti.
Vidurinė Amerika.
Kare tarp vidurinės Ame-
rikos respublikų Honduras
ir Nicaragos jau pasibaigė.
Nicaragiečiai užėmė pasku-
ting Honduraso tvirtynę, ku-
rią su likučiais savo kariū-
nėmis laikėsi jos prezidentas
Bonilla. Jis padavė perga-
letojam, kurie jį paleido, da-
leido jam kelti liuosai kur
nors į kitus kraštus, kur
jis paanorė.
Dabar tarp kariavusių re-
publikų galės prasidėti gal-
tinos susitaikymo tarybos.
Nežinia dar vienas, ko per-
galetojai pareikalavus.
Anglija.
Londono atsbuva dabar
Anglijos kolonijų atstovų
konferencija. Mieris jos yra:
surūši ankstesnių ryšių Ang-
liją su jos kolonijomis. Kon-
ferencijoj dalyvauja atstovai:
pietinės Afrikos, Transva-
lians, Australijos, Naujos
Zelandijos, Nataliaus ir Ka-
nados.
Ant salos Maltos susivazia-
vo Anglijos ir Italijos valdo-
nai. Per tą susivaziavimą
Anglija tikisi, jeigu ir nega-
lima but ištraukti Italiją iš
ryšio su Vokietija, tai bent
užmegti su ja ankstesnį
draugišką ryšį.

IS LIETUVOS.
IS Vilkaviškio, Suv. gub..
9 kovo sustreikavo 6 lieja-
mojo skyriaus darbininkai,
— visam fabriko yra 35. Jie
padavė tokius reikalavimus:
1) Kad kiekvienam darbi-
ninkui būtų duodama sky-
riumi akkordą dirbti. Ligi-
niol jie visi dirbo drauge ir
tuom naudojosi jų meiste-
ris: mažai dirbo arba visai
nedirbo, o alga už visus di-
dėnėmė iš paskirtų visiems
pinigių.
2) Kad mokiniams būtų
skiriama alga iš kontoros, o
ne iš darbininkams paskirtos
dalies.
3) Kad būtų prašalintas
meisteris ir
4) kad pritrūktų atgal atsta-
tytusius du darbininkus:
Kudirką ir Stitką.
Fabrikantas nenori nusi-
leisti ir dar 11 d. kovo pasa-
kė darbininkams: jeigu jie
neis, trims dienoms praslin-
kus į darbą, jie uždarys
trime mėnesiams arba ir il-
gesniam laikui fabriką. Bet
darbininkai neatsigando jo
bauginimo ir išsilaikė: kito-
paskol nepildyti musų rei-

kalavimų, neisim į darbą —
tolaik streikuosim! Strei-
kas dar tebesitęsia ir jie ta-
riasi, jeigu dar ilgiau jis pra-
sitęs, didesnius reikalavimus
pastatyti, kaip antai: kad al-
ga būtų padidinta ir kad bu-
tų pagerintos darbo sanly-
gos.
„Sk.“
IS Rementiškių, Vilkavi-
škio pavieto.
Rementiškių dvaras pri-
klauso Smolščiu, kuris, be-
sitrunkdamas po Maskoliją
ir užsienius, praleido beveik
visą dvarą, — nebūti iš ko
išsimokėti dargi darbinin-
kams. Kentę, kentę ilgą me-
tą be duonos, darbininkai
nutarė streikuoti. Prasidėjo
streikas sėdėjoje (6 d. kovo)
ir pastreikavus jiems pusę
dienos, ponas prizadėjo už
dviejų savančių visą alga
sumokėti ir ordinariją ati-
dėti; jeigu, girdi, jis neai-
pildys per tiek laiko savo
prizado, tuomet tegul strei-
kuoja nors mėnesį, kita.
Darbininkai sutiko su tuom,
bet streiką tolyn tęsė, rei-
kaldami, kad prašalintų po-
nas kamerį, Juozą Smolen-
skį. Jis savo skundimais
darbininkų ponui ir savo pa-
sielgimu su jaisiais teip įsi-
dė darbininkams, kad jie
nepaisė nė žimos laiko ir
streikavo. Išpradžių ponas
labai užsispyrė ir nenorėjo
jokiu būdu prašalinti teip ti-
kro sau tarno, bet pamatė,
kad darbininkai tvirtai lai-
kosi, ir dargi pėnųtyčios rytą
atėmė gyvulių šerikus, nusi-
leido. Kemeris tapo atsta-
tytas. Darbininkai, sauks-
dami: „šalin sėtone! gana pra-
šnipavai!“, stoji į darbą, pra-
nešė ponui, kad ne kojos ne-
butų čionais Smolensko, —
neleisla jam nė bernauti dva-
re arba liuosininkauti.
„Sk.“
IS Keturvalakių dvoro.
Vilkav. pav..
Dvaro ponas Fliorenavi-
čius ilgą laiką šimet nedavė
nė duonos, nė pinigų. Rei-
kėjo streiku atimti, kur bu-
vo vargu uždirbta. Prieš
tai musų pačios daug kartų
vaikščiojo prašyti algos ir
ordinarijos, bet kaip, neduo-
da, teip neduoda. Vieną gi
kartą musų pačias ir seseris
„šėparka“ išpludo, iškoliojo
ir pridurė: „Kad norit, tai
imkit avių, o kad ne, tai
nieko negausit!“ Žinomas
daiktas, jų nė viena neėmė,
nes tik vardas buvo avių, o
išties — tai lakės. Maty-
dami, kad geruojų nieko ne-
gausim, susirinkę, nuėjome
pas poną ir pareikalavome
algos. P. Fliorenavičius di-
džiai užsitrūstino ant musų
už tokį begėdišką, anot jo,
pasilegimą. Ponas šoko ant
vieno darbininko, kuris ar-
čiau prie jo stovėjo, sauks-
damas: „Išėik iš mano dvaro!
Kad tavo kojos čia daugiau
nebebūtų!“ Tuomet mes at-
sakėm, kad atsikaitytų su
mumik, tai visi išeisim; o kol
neatiduos, kas mums priguli,
streikuojami! Streikas pra-
sidėjo vasario 3 (16) d., o pa-
sibaigė 5 (18) d. Laimėjome:
rėm geriau susidėti su žydais
ir fabriky darbininkais, kaip
su dvarininkais ir be to dar
lenkai. Mes davėme mie-
stiečiams žodį, prirašėme at-
minčiai savo pravardes ant
spausdinto rinkikų lapo. Ži-
nojome, kad ir pernai metais

musų valstiečiai buvo susi-
dėję su miestiečiais ir nesil-
gailėjo paskui. Buvome ta-
ręsi duoti vieną vietą darbi-
ninkams: juk jie teip pat iš
savo rankų darbo mintą, —
reikia ir jiems duoti toksai
žmogus, kuris žinotų darbo
žmonių reikalus. Atėjo prie
musų lenkai - dvarininkai,
kviesdami su jais susidėti,
bet mes jiems atsakėme, kad
jau vėlu, — jau susitarėme
su miestiečiais. Viskas ejo
gerai. Mes sėdėjome sau
viešbuty, kaip laisvi žmonės,
apie viską kalbėjome, tarė-
mės, viens kitam prisizūre-
jome, išsipažinome, ir jau
rengėmės rinkti savuosius at-
stovus, kaip štai nelaimė ti-
ko. Pirmadienį, tai buvo
išryto prieš pačius rinkimus,
archierejus (stačiatikių vy-
skupas) pakvietė mus į cer-
kvę ant molebnių. Kaipgi
neisi žmogus pasimelsti
prieš tokį svarbų darbą! Be-
to, ir archierejus kiti ne
karto nebuvo matę.... Na,
ir neujome. Atradome čia
daugybę dvarininkų — rusų
ir lenkų.
„Molebniui pasibaigus, ar-
chierejus ėmė mus sakyti
pamokslą; kalbėjo jisiai, kad
mes nusidėjome, išvieno su
kryžiaus priešininkais-žydais
eidami, kad mes tikėjimą
pardavėme, kad jis to musų
susitarimo nelaimysias, ir tik
tada bus jo palaiminimas,
kada mes susidėsim su dva-
rininkais-stačiatikiais ir ka-
talikais.
„Daug dar kalbėjo jisiai ir
kiti popai — mane šturpuliai
ėmė nuo tų kalbų. Kalbėjo
čia dar dvarininkai, ir visi
vienu balsu, kad nėsą nuodė-
mės sulaužyti žodį, duotą
darbininkams ir žydams,
tiems Kristaus pardavėjams.
Mane lyg kas per galvą būtų
sudažęs, kada išgirdau teip
kalbant. Neleugčiau buvo
ir kitiems klausyti tos ar-
chierejus kalbos, kurį kiti
musų pirmą kartą dar matė.
Paskui nuvedė mus į archie-
rejus namus, — nusekė ten
ir dvarininkai. Čia mus vai-
šino ir vėl kalbas kalbėjo.
Ant galo, kada jau mes ap-
gluome nuo tų kalbų ir tru-
kšmo, atėjo vėl archiere-
jus kalbinti.... Puolė jis
ant kelių su kryžiumi ranko-
se ir klausia musų: „Ar at-
sidadate nuo sutarimo su
kryžiaus neprieteliais?“ Kai-
kurie susuko: „atsidadame“,
bet kiti tylėjo. Paskui gi
mus nuvedė į liaudies namą
ir vėl ėmė vaišinti, kaip ir
archierejus namuose. Po-
nai mums patys arbatą pada-
vinėjo, o man vis rodiėsi, kad
tai sapnas, kad dvarininkai
meilomis kalbomis ir vaišė-
mis nori mus apgauti, prazu-
dyti. Musiškiai pasiliko
liaudies namuose nakvoti;
jiems ir daiktus atvežė iš
viešbučio ir daugiau nebei-
leido. Daugelis buvo nepa-
kakinti, kaip kurie verkė,
jausdami, kad čia kas nege-
rai. Naktį visus uždarė
liaudies namuose. Ir išėjo
teip, kad valstiečiai išrinko
dumon du dvarininku ir val-
stiečių, apie kuriuos anks-
čiau nė manyti nemanė.
Darbininkams gi, savo ba-
daujantiems broliams, nė
miestiečiams nedavė nė vieno
išrinkti. Geri bus musų
atstovai!... Tiesno visi ge-
rėti žmonės, kad jeigu taip
dirbti reikėjo, tai ne musų

tame kaltė: mes žmonės tamsūs, visų paniekinti, — kryžiumi ir Dievo vardu galima kiekvieną įbauginti.... Atleisk mums Dieve!....

Teip elgėsi Gardino gub. ponai ir popai, kad tik galėtų patraukti bent dalį valstiečių į savo pusę; panašiai elgėsi ir mūsų kunigai, sakydam, Vilniaus gubernijoje. Dėl tokių neteisybių Gardino gub. rinkimai veikiausiai bus dūmės atmetti ir išnaujo paskirti, bet žmonės visur giliai juos turi dėmę įsidėti, kad nieko panašaus nebegalėtų daugiau atsitiikti.

„Sk.“

Lietuvos Socialdemokratų-atstovų kuopos laiškas.

Mes, žemiau pasirašiusieji, Kauno gub. atstovai, kreipiamės šiuo laišku į mūsų krašto gyventojus, rūpinamiesiems greičiau su jais ryšius užmegsti. Manom, kad tiek mes prie demokratiskos visuomenės, tiek visuomenės prie mūsų turės vieną reikalą, dėl kurių mums nuolat prisieis susitikti. Todėl pranešam Lietuvos darbininkams, valstiečiams ir miestelėnams, kokių būdu geriausia su mumis susisiekti.

Visų pirma, turint koki reikalą prie bent kurio iš mūsų penkių, prašom kreiptis vien žemiau nurodytųjų adresu prie visos mūsų „kuopos“, nes tiek esam savo pažiūromis susiję, kad su tarėm visi susidėti į vieną Lietuvos Socialdemokratų atstovų kuopą ir išvieno visą darbą varyti.

Šiuo laišku kreipiamės ne vien į Kauno gubernijos gyventojus, kurie mus į dėmę išrinko, bet į visus Lietuvos piliečius, kas tik turės prie mūsų reikalą. Padėti kiekvienam nusikraustantį laimę savo priederme ir nešiksimi žmonių ne pagal tautos ar tikėjimo, ne pagal gubernijos. Kviečiam todėl prie mūsų kreiptis iš visų Lietuvos kampų: Kauno, Suvalkų, Vilniaus ir Gardino gubernijų lietuvių, žydų, lenkų, baltarusių, rusų ir kitų. Padėsime, kuom galėsime.

Talpsim savo pranešimus, atsišaukimus ir užklašimus pirmiausia lietuviškame „Skarde“ ir lenkiškame „Tovore“, o paskui prašysim ir kitus pirmieji laiškus, kad mūsų atsiliepimus atspausdintų.

Visokius užklašimus, nutarimus, skundus ir šėp raštus, siunčiamus Lietuvos socialdemokratų kuopai, prašome siųsti apsaugotais (zakazais) laiškais ir dėti ant jų tokį adresą:

Manėnyj per. No. 17, kv. 35. Gospodinu S. Bitovtu. peredat deputatu F. Gudoviču.

Atstovų adresai toki: Gudavičius: Kirovaja ul. d. No. 23, kv. 23.

Kumelio ir Kupsto: Preobraženskaja ul. d. No. 32, kv. 9.

Stašinskio: Baskov pereulok d. No. 26, kv. 10.

Lietuvos Socialdemokratų kuopos sąnariai: Gudavičius, Kumelis, Kupstas, Povylis, Stašinskis.

Ką veikia mūsų kunigai?

Mūsų kunigai, juo toliau, juo aiškiau parodo, kad jiems tikėjimas — tai politikos įrankis. „Saltinio“, antai, Nr. 9, kunigų stulpas, tulas Skrebenius, begailėstaudamas, kad Kauno gubernijoje į dėmę liko išrinkti socialistai, sako, kad iš rinkimų esą matyti, kad tikybinis žmonių susipratimas labai žemai stovįs. Ten, kur

politiškos partijos, kovodamos tarp savęs, stato politiskias savo programas, mūsų kunigai stato tikėjimą ir tokiu būdu paverčia jį į paprastą politikos įrankį. Teip elgdamies, jie nužemina tikėjimą, bet mūsų kunigams tai, matomai, nerūpi: jie nepasigailėtų visiškai pragaišinti tikėjimo, kad tik savo priešius socialistus nuveikti. Kaip jie elgiasi su tikėjimu, teip ir su Dievo prisakymais, kurie užgina meluoti. Teip, antai, tame pat „Saltinio“ Nr. 9, korespondencijoje iš Pasvalio, vienas iš jų, neraudonodamas iš gėdos, rašo, buk „Naujosios Gdynės“ mokslo pasekėjai pavogę karvę, o kitas, su tokia pat teisybe tvirtina, buk Kaune socialistai norėję išrinkti į dėmę net 3 žydus, bet žydai, esą, patys to nenorėję! Tuom tarpu, visi žino, kad susidėdami su valstiečiais, Kauno miestiečiai norėjo išsiderėti du žydu-atstovų, bet valstiečiai griežtai atsisakė: sutiko duoti tik vieną, ir pastatė ant savo.

Neva gindami tikėjimą nuo socialistų, kunigai vartoja visokius doros draudžiamus įrankius; nesidrovi net ir deklamacijos — paprasto išdavimo. Teip, antai „Saltinio“ Nr. 10, ant 155 puslapio, vienas iš tų tariamųjų tikėjimo apginių atvirai praneša žandarų žiniai, kad Griniene Senapylėje priklausiusi prie soc.-demokratų partijos organizacijos vadu. Ikišiol dar negirdėti, kad žandarai būtų pasinaudoję tų šnipų savanorių pranešimais, — matomai, ir jie jau suprato, kokią vertę turi „Saltinio“ skelbimai ir netiki jiems.

Kad kunigai ne teip būtų palinkę prie melo ir neteisybės, tai žandarai galėtų pasinaudoti iš jų gabumo. Tą gabumą jie jau ne kartą parodė. Štai ką rašo D. iš Šunskų, Senapylės pav.:

Smagu budavo susieiti Šunskuose šventadieniais ir be baimės pasikalbėti apie visokius šių dienų atsitikimus; kiekvienas laisvai galėdavome išreikšti savo nuomonę, pasiskaityti laikraščius, pasidalyti naujienomis, nes mūsų bažnytkiemij nuo seniai nėra jokios policijos. Tik retkarčiais užklysdavo čionai skraidytojų būriai ir tik per atšaidus, klebono kviečiami, atsilankydavo iš Senapylės sargybiniai su Kazokais. Viskas tas mažai ka kenkė mums, šunskiečiams. Bet štai, rudenio, čion tapo atkeltas iš Seinų kunigas Totoraitis, „Saltinio“ rašytojas. Įkūręs čia „krikščionių judašimėjų“ kuopą, jis daugelį iš jos sąnarių paverė į šnipus, kurie, patyrę kokių nors parapijonų „bedievių“ esant, tuoj skubinasi pranešti savo kuopos vadovui. Tasai gi, maloniai išklauses savo agentų pranešimų, atrodą progą išplusti negeistinus sau žmones. Tokia mūsų kunigėlio nemalonė iš-tiko ir kelias Paešupio sodžiaus merginas: atkeliavęs į tą vietą, jis ėmė tyčiotis iš jų, išvadino „ciclikėmis“ ir barė už „N. Gdynės“ skaitymą ir platinimą priešingų valdžiai ir nepatinkamų kunigams raštų. Kalėdodamas, jis beveik kiekvienoj vietoj klausinėjo, ar kas neskaito „N. Gdynės“ ir tėvams įkalbinėjo persekioti savo vaikus, kurie nenori klausyti „Dievo leistosios“ valdžios bei kunigų.

O kunigas Rauba Naumiestyje, Suv. gub., kaip rašo „Bažnyčios tarnas“, nors neatsižymi šnipo gabumais, bet teip pat uoliai gildo valdžios

tarno pareigas. Kalėdoda mas po parapiją, įsiai, kaip įmanydamas, įkalbinėjo žmonėms, kad valdžia esanti Dievo leista ir dėl to reikią jos bijoti ir klausyti. Kas, anot jo, valdžios neklausas, o tas esąs bedievis, paleistuvis ir numiręs, degs amžinoj pragaro ugnij. Tas Dievo tarnas žino ir vaistą, kad žmonės būtų toki, koki jam norėtųsi, t. y., akli valdžios vergai: tas vaistas — tamsybė. Reikia, girdi, neskaityti klaidingų bedieviškų raštų. Socialistai, anot jo, daro blogą ne tik žmonėms, bet ir vargšams-kunigams: ir kunigams sunku esą gyventi, — žmonės nebeguodoja, negerbia jų, o kartais dar ir tą pačią garbę numažina; tik klaus, girdi, ar nepasakys ką kunigas, kad tuoj aus prašyti... Priešais socialistus kun. Rauba stropiai platina judašimėjų raštus.

Su kunigu Paškaniu Linkuvos, Panev. pav., labai nemalonius atsitikimas buvo: ėmė ir netyčia prisikalto valdžiai. Per Naujus Metus pasakė jis pamokslą, ragindamas žmones negerti degtinės, ne alaus. Žmonės paklausė ir nutarė uždaryti monopolį ir aludes. Išgirdęs apie tai, kunigas išsigando. Kas čia bus? — pamanė sau. Žmonės paliaus gėrę, — atsisiras pas juos daugias pinigų ir dar ko gero, ims knygas skaityti ir daugias su-prasti, kas aplink juos dedasi! O blogiausia tai, kad neatsargus jo prasiartinimas gali padaryti blėdį valdžiai! Ak per 1906 m. linkuviečiai išgėrė degtinės už 55 tuk-stanciūsi.... Taigi, kad neuzkenktų valdžiai, kunigas kitą nedėdienį iš sakyklos ne tik ėmė peikti valstiečių sumanymą uždaryti monopolį ir aludes, bet dargi patarė žmonėms namie alaus nevir-ti, kad aludėse daugiau iš-gertų!

Be to, kunigėlis dar aiški-no savo avelėms, kas tai yra lygybė ir paaiškino teip, kad lygybė įvyks, augstiesnio ugio žmonėms busią nupiaunamos kojos, kad visi būtų lygūs! Bet mūsų kunigas Paškanius ne tik lygybę, bet ir mokslą kitaip supranta: anot jo gudrios galvos, mokslas pavogęs iš Dievo Prometėjų, dėl to įsiai žmonėms nereikalingas; per mokslą, girdi, žmonės nieko negauna, tiktai išklęsta ir Dievas baudžias už tai mokslinius.... Kad kun. Paškanius turi toki keistą supratimą apie lygybę ir mokslą, tame kaltas Prometėjus: pavogęs mokslą, jis, matomai, ne grudo nesuteikė kun. Paškaniui, dėlto jis ir pasiliko toks, koks yra.

Papilės, Šiaulių pav., kun. Gudaitis, nenorėdamas leisti teip platinis pavogtamjam Prometėjaus mokslui, stropiai platina judašimėjų kny-gutes ir kalbina žmones klausyti valdžios. Jis sten-giasi įkalbėti žmonėms pa-klusnumą svetieškajai valdžiai. Jei, girdi, atstovai, nuvažiavę Peterburgan, ne-bus paklusnūs valdžiai, tai valdžia pirmiausia sušaudysiant atstovus, o paskui su-sipratusius darbininkus. Daug dar panašių nesąmo-nių kalba kun. Gudaitis, bet šito pakaks.

Aluntos, Ukmergės pav., klebonas Vainauskis teipogi nekencia Prometėjaus pavog-to mokslo, jis, kaip rašo Dilgynė, rupinasi konfi-skuoti „Skardo“ numerius, kad iš jo žmonės negalėtų ap-sižvesti. Mat, tam tyčia pa-samdytasai žmogus, parnešęs į Aluntą krasą, pirmučiausia užėina pas kleboną ir jis at-

ima iš jo visus „Skardo“ nu-merius. Bet visiškai konfi-skuoti jam dar ne karto ne-pasisekė, nes „Skardo“ pa-davinėtojas, nuėjęs pas ru-pestingąjį kleboną, pareikal- lauja atiduoti ir tas turi atiduoti.

Užmiršo Prometėjus ir apie Zagarės kamendorių Bielskį, nesuteikė jam, vargšui, ne-trupinėlio mokslo, dėlto anas ir kalba teip, kaip kalbėjo per pamokslą 4 ir 18 vasario. Anot kun. Bielskio, kun. rašo Tautietis, mokslinčiai-gal-vočiai, negalėdami suprasti bažnyčios mokslo paslapčių, iš apmaudo skelbią savo „knygpalaikėse“, mirusioje „N. Gdynėje“, „Skarde“ ir kituose „šlamštuose“, buk Dievo nėsą ir dušios žmogus neturįs, ir kurstą žmones prieš bažnyčią ir kunigus. Toliaus tas Prometėjaus nu-sikraustasai vargšas sulgytin-mokslu vyrus su gyvuliais, perspėdamas savo avelės ne-klausyti jų, kad nepalikų ir patys gyvuliais.

Linkuvos kun. Paškanius žodžiu išrodinėjo lygybės ne-reikalingumą, o Biržių kle-bonas vaizdžiai parodė, kad ir bažnyčioj negali but lygy-bės. Nesenai čion atrado negyvą moteriškę, — jos ku-nigas neleidė į bažnyčią, net nedavė varpais skambinti. Bet kuomet 6 d. vasario at-rado negyvą ponį, garsią vi-šio apygardoj darbininkų skriaudėją, kunigas per pus-antros dienos turėjo ją baž-nyčioj ir vią mišias laikė; pa-galios, pasakė lenkiškai ir lietuviškai pamokslą, šauk-damas iš visos galės, kad ta-ponia labai gera buvusi, kad darbininkams neduodavusi valios.... Štai kokia lygy-bė pas mūsų kunigus! Ge-rai, kad kunigai nepateko į dėmę su tokiu supratimu apie lygybę! O jų, vargšų, labai norėta ten pakliuti. Štai ką mums rašo apie tai Kunigas „ciclikas“ iš Panevėžio:

Mūsų kupigų išrinktasias Paberžės klebonas, kun. Rum-sevičius, labai norėjo patekti į Kauną dvarininkų kurijos rinkiku. Matyti, tikėjosi jam ten pasiseksiant sodiečių rinkikų galvas apsuikti ir... į dėmę pakliuti. Bet kitaip išėjo.

Man teko apie tai išgirsti nuo dviejų dvarininkų: abu-du jie vienodai nupasakojo, dėlto manau, kad aprašoma-sai čia atsitikimas sutinka su teisybe. Kun. Rumsevičius bėginėjęs nuo vieno rinkiko prie kito, kad paduotų už jį savo balsus. Prastesniems žmonėms kunigas stačiai įsa-kinėjęs: „mesk už mane čia!“, Turingesniems ponams kal-tėjęs: „Jei mane, ponai, iš-rinksite, pastatysiu tuziną šampano!“. Tačiau priža-dėjimai visi nuėję ant niekų — kunigo neišrinko. Tada vienas juokdarys, atsistojęs vidury kambario ir išsketę rankas, tragišku (graudin-gu) balsu sušukęs: „Ponai! tuzinas šampano prapuolė, tuzinas šampano!...“ Ku-nigas gi, blinėjęs į kertę, jau-tėsi kaip mokinyk lekcijos neprisirėgęs.

Jeigu kas drįstų sakyti, kad mūsų kunigai nesiripi-na avelių dušų išganymu, tai labai pakliustų. Štai pa-vyzdžiai:

Panėdžio, Zarasų pav., klebonas Viksa, matyt, at-simindamas Evangelijos zo-džius, kad „turtinam žmo-gų sunkiaus įeiti į dangaus karalystę, negu verblūdai perlųsti per adatos ausį“, neatidavė pinigų vienai var-gšei, kuri buvo pas jį juos pa-sidėjusi; kuomet ji, nusilp-nėjęs, pareikalavo atiduoti, klebonas, dušią jos nuo pra-

zuties gelbėdamas, atsakė: „kam tau, senel, turtai?“ Ir neatidavė. Vienok pats kle-bonas, kaip žmonės kalba, turįs susirinkęs apie 150 tuk-stancių, — turbūt, evangeli-joj paduotas tas palyginimas tiktai apie paprastus žmones, ne apie kunigus.

Tokį pat rupestingumą pa-rodė ir Senosios Zagarės, Šiaulių pav., klebonas. Mat ant Senosios Zagarės klebo-no žemės yra gal kokia pus-antro šimto grintelių pris-tačiusių ir visi toki grintel-ninkai moka klebonui kas-met už žemę po 10 kapekų už ketvirtainį sieksnį; kiek-vienam iš jų išėina mokėti kasmetai po 20—30 rublių sulgy pliačiaus didumo. Nuoma mokama ant šv. Jar-gio. A. a. klebonas Skopas labai dažnai, pinigų priim-damas, neįrašydavo tuojau į knygtę, bet liepdavo ateiti kitą kartą. Pernai vasarą, jau širdamas, pinigus pri-iminėjo, bet knygtę pasilai-kydavo neįrašęs, žadėdamas įrašyti, kaip pasveiksias. Jam mirus, atėjo naujas kle-bonas Radziulis, arba iš len-kiško Radziulevičia. Ra-dės pliačininkų knygtelėse daugelio neįrašyta pernyktę nuoma, tuojau ėmė raginti, kad užsimokėtų pernyktę ir šmetę. Žmonės su aša-roms meldė klebono neplėsti nuo jų dvigubų mokesčių; gatavi buvo kryžių pabučiuo-ti, kad jie užsimokėtų kuni-gui Skopui, kad jie nekaltų, jei Skopas, pinigus priėmęs, neįrašė į knygtę. Kunigas Radziulis, kaip lapė, atsakė: „aš jums tikiu, mieli vaike-liai, kad užmokėjote; aš ne-reikalačiau antrą kartą, bet kad iš manęs valdžia reika-lauja, ir aš turiu iš jūsų rei-kalauti.“ Begėdis, nepasa-kė, kokią ta valdžia: ar jo gaspadinė, ar kas kitas; kad tik žmonės įbauginti valdžios vardu, negėda ne pameluoti. Kitas iš jų, neapsikėdamas, jau užsimokėjo antrą kartą tą patį mokesį, bet daugū-mas, patys neturtėliai-rank-pelniai, vos turi tam kartui duonos nusipirkti, — kad ir norėtų, negali klebono „val-džios“ nasrų užkimšti.

Kad nevienas Radziulis mėgstą savo darbus valdžios vardu pridengti, parodo šio-ki atsitikimai: velionis kun. Skopas, jau ant patalo gulė-damas, kaip tik pajuto per-nai vasarą, kad į Zagarę at-važiuos gubernatorius, tuo-jau suragino visus pliačinin-kus dar neušimokėjusius pliačinų, kad skubėtų užsi-mokėti prieš gubernatoriaus atvažiavimą, nes gubernato-rius, girdi, reikalaus iš jo, ir tiems, kas nebusią dar už-simokėjęs, busią blogai. Zi-noma, žmonės, kaip matai, visi užsimokėjo. Arba vėl tas pats Skopas vieną nedė-dienį, sakydamas pamokslą, ėmė teisintis, kam jis iš žmo-nių už kiekvieną mažmožį, prisimindamas, lupa: jam, girdi, vyskupas lieps susi-dėti pinigų senatvei, kad tu-rėtų paskui iš ko gyventi. Zinoma, jei vyskupas liepė nuo žmonių luptinai lupti, tad žmonėms lieka tik tylėti ir kentėti!

„Sk.“

Netikri pinigai.

Washington, D. C. Val-džios susekė, jog prigavėjai paleido tarp žmonių diktai-jų pačių padirbtų 10 doliari-nių pinigų Buffalo leidimo 1901 m. ir 20 doliarių First National banko.

Suaresťavo Grekijos konsulų.

8. Dieną balandžio, mieste Lowell, Mass. Hkosi suare-ťtuotas grekiškas konsulus Jatos. Jis apskystas už-ėmimą pinigų ir palengvini-mą neatsakantiems ateiviams išlipimo ant Amerikos krantų.

Numirė dėl pagarsinimo klaidos.

Evansville, Ind. Pereitos subatos dieną pasimirė čia 49 metų moteris, Louise Daley. Suskubino mat mir-tį perskaitymas pagarsinimo laikraštį apie jos pasimiri-mą. Tuom tarpu pagarsini-mas buvo klaidus, garsinta buvo apie pasimirimą ta-pies vardo moteris, bet gy-venusios kituose nomuose.

Suaresťavo didžturtį.

Kansas City, Kas. Su-arešťavo čia prezidentą Unit-ed Sam Oil Co., Tucherą. Jis apkaltintas už pasinaudoji-mą iš pačto prigavangiems mieriams. Paleistas jis ant kaucijos 15000 dol.

Dovanos tepforiams.

Pittsburg, Pa. Likosi čia atidarytas Carnegies institu-tas ir padalintos dovanos už geriausius abrozodus. Pirmą dovaną, auksinį medalį ir 1500 dol., gavo prancuzas Gaston La Touche iš Paryžiaus; antrą — sidabrinį me-dalį ir 1000 dol. Thomas Enkins iš Philadelphia, tre-čią, bronzinį medalį — Olga Boznanska iš Paryžiaus.

Gaisrai.

Chickasha, Ind. Ter. Su-degė čia didelės Trades Com-press & Warehouse Co. med-vilnės presavimo įtaisais. Nuostolius gaisro padary-tus skaito ant 700000 dol.

Philadelphia, Pa. Sudegė čia trioba Llogue Island ju-ginės stacijos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Columbus, Ohio. Sudegė čia didelė Brickell-Nithoff trioba. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

Louisville, Ky. Sudegė čia muzikališkų instrumentų parduotuvės Smith & Nixon Co. Nuostolius gaisro pada-rytus skaito ant 150000 dol.

Explozijos.

Key West, Fla. Ant gili-nančio laivo „Geo. W. Allen“ atsitiko eksplozija, kurios dvi-ypatos likosi užmūstos, o aš-tunios sunkiai nuplikytos.

Šalčiai.

Nepaprastai ilgai laikosi viduriniuose šetuose šalčiai, kurie užkenkė sodams ir lau-kams. Šalčiai laikosi Kan-saso, Arkansaso, Missouri, Illinois, Wisconsin, Michi-gan ir Indiana šetuose. Nuostolius šalčių padarytus skai-to milijonais doliarių.

Nelaimės ant geležinkelų Montreal, Canada. Netoli Champlain, Ont., išsoko ir rė-lių bėgantis ir vakarus gele-žinkelio trukas. Penki va-gonai nupuolė nuo augšto kelio pylimo ir užsėdė. Su-degė ir 15 ypatų.

MARTINS FERRY, OHIO. Prasidėjo darbai Langhino geležies dirbtuvėse, kurios stovėjo 26 mėnesius.

Prasidėjo darbai Langhino geležies dirbtuvėse, kurios stovėjo 26 mėnesius.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Canadoj likosi išduo-naufos tiesos turinčios „ape-goti“ draugiją nuo vadinam-pasekmių streikų. Prie to-kių užvedimų, kuriuose strei-kai gali but vodingi draug-jai, priskaityti: kastynės, ge-ležinkeliai, garlaiviai, tele-grafai, telefonai, alburiai, vandens ir elektriki įtaisai. Užgimus tokiose įtai-sose nesutikimams darbinin-kų su darbdaviais, tuojau turi į tarpą įsikšti sudėjęs. Toks turintis sutaukyti nes-tinkančias puses eudas turi susidėti iš šešių ypatų: 1) paskiria randas, po vienu renka darbdaviai ir darbinin-kai, o vieną jie pats išsiren-ka.

¶ LORAIN, O. Kadangi streikuojant laivų dirbtuvų darbininkai ne gauna iš or-ganizacijos kasos padėties pašelpo, daug jų grįžta prie darbo.

¶ WASHINGTON, D. C. Pittsburg Window Glass Co. uždarė čia esančias savo dirbtuves. Stovės jos iki rudenio.

¶ NOWELL, W. V. Langhlin China Co. rengia čia nau-jas porceleno dirbtuves.

¶ SHOKANE, WASH. Vi-suose šiaurvakariniuose šet-uose, ypačgi Washington, truksta darbininkų. Truksta: murininkų, elektrikų, akmenų skaldytojų ir kito-kių triobų statymo darbinin-kų.

¶ PITTSBURG, PA. Pasiba-gė streikas darbininkų 53 alaus leidyklų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Waterbury, Con.

23 d. kovo susitvėre čia Pa-selpinė draugija vardu Lie-tuvos Brolių. Komitetan li-kosi išrinkti: pirmsėdžiu — V. Bunevičia; jo vietininku — J. Šilinskas; išdininku — F. Selaitis; protokolą rašti-ninku — J. Valėvičia; finan-sų rašt. — K. Pėza. Draugija turi tikslu: uždėti kny-gyną, pratinti lietuvių skaity-ti visokius raštus, skieisti jų tarpe apšvietimą, lavinti politikoj. Is syk prisirašė 24 sanariai, įmokėdami po 1 dol. Per tulą laiką įstojimas bus po 1 dol., vėliau mokes-tis bus pakeltas sulgy am-ziaus norinčio pristoti (ar mi-nėta draugystė moka sana-riams pašelpą ligoj ir po-smertinę? Jeigu draugystės mieriu yra vien apšvietimas, tai nėra ne mažiausio pamato įstojimo mokesį skirstyti su-lyg metų norinčių prisirašyti. Apšvietimo draugijose visi sanariai turi but lygūs (Red.). Broliai mylinti apšvietimą kviečiami kuo skait-lingiausiai rašytiesi prie nau-jai susitvėrusios draugijos. Sekantis susirinkimas atsi-bus 21 d. balandžio, 7 val. vakare, Lietuviško Klubo svetainėj, pn. 103 Green gat-vės.

A. Žilinskas.

Iš Hazleton, Pa.

Šio miestelio lietuviai pa-starame laike pradėjo kilti tautiskam susipratime, pra-dėjo rašytis prie 45 kuopos S. L. A. ir prie Dr-stės Lio-sybės ir tt. Pamėgo laikra-ščius skaityti, ypač pirmė-žiskus, k. v. „Kovą“, „Vie-nybę“, „Lietuvą“, nuo kurių pirma šalinosi.

Nurimo truputį ir ku- Dieleinikaitis, kuris p. n. niekino 45 kuopą S. L. A. viršininkus už agitą. Jau ir „ciclikų“ pradėję sibijsi, kuriuos pirm-

UKO.

išduoti

apsau-

vodingų

Prie to

se strei-

draugi-

ynės, ge-

ziburiai,

ištaisy-

ose itai-

arbinin-

tuojau

suddios

ti nesu-

džia turi

patų: 3

o viena

arbinin-

išsiren-

Kadangi

irbtuvių

na iš or-

azadėtos

jėta prie

D. C.

lass Co.

avo dirb-

iki rude-

Langh-

čia nan-

res.

SH. Vi-

ose ste-

ingtone,

Truk-

ektrikų,

ir kito-

arbinin-

Pasibai-

linkų 53

RIKOL.

Con.

re čia pa-

ardu Lie-

tietan li-

sėdžiu

tietininku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

ninku

no tarnais vadino. Vieną nedėdienį per pamokslą sakė: „Mano parapijoje yra daug ir „cielikų“, bet aš jų nesibijau“. Nesibijo kunigai, nes mato, kad jie dažniau negriauja, kaip jis pirmą sakė. Liepė ir laikraščius skaityti, bet kol kas, tai nepasakė. Turbut „Zvaigždė“? Pernai stačiai savo avelėms pasakojo, kad ne jokį kitą laikraštį neva- lia skaityti kaip tik „Zvaigždę“, bet dabar jau neužims- na apie „Zvaigždę“, liepia tik skaityti. Jeigu taip, tai galima ir kitokius raštus skaityti. Todėl, draugai, griebkimės skaitymo, kol kunigelis savo cenzūros vėl ne- uždės.

14 ir 15 dieną kovo buvo didiniai rodymai krutantių pa- veikslų, rodė juos drg. A. T. Radunas iš New Yorko. Perstas gana gerai revoliu- cija Rusijoje, kaip mūsų bro- liai kovoja su despotiška ca- ro valdžia. Žmonių abudu vakaru prisirinko vidutinis burelis. Visi buvo užganė- dinti, išskiriant kelis „bra- ciksnius“: mat buvo daug ir lenkų, kurie, laike revoliu- cijos perstatymų, kada kazo- kai plakė revoliucionierius, emė švilpti ir rankoms ploti; prie jų prisidėjo ir vienas lie- tuvis.

Lietuvių čionai yra apie 500, bet visi jie pakrikę gy- vent.

Darbai eina vidutiniai, nūdarbiai ir nebologausi. Darbų kitokių nėra kaip tik anglių kasyklose.

Juozuks.

REIKALAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.
Susiv. Liet. Amer. XXII
seimas!

Preneš garbiems Susivie- nyjimo Lietuvių Amerikoje sanariams ir visuomenei, kad Susiv. XXII seimas atsisbu- mieste Cleveland, Ohio, gegu- žio mėn. 27, 28, 29 ir 30 die- nose, Acme Hall, pn. 2416 E. 9 Str. Apistojimo vieta dele- gatams: Hungarian Inn vieš- butis, kertė Ontario Str. & Prospect ave. S. E.

Seimas atsidarys panedėly 27 d. gegužio, apie 8:30 val- rtyo.

Siūniant linkėjimus per laiškus, rašykite, kaip galint, trumpai ir aiškiai; pridėdant anką, paminėti kam ją au- kantojas skiria. Tikime, kad guoduotini tautiečiai nepa- mirs ankų ir „Prieglaudos namai su kolonijai“.

Kvietime guodotinas Sus. kuopas ir draugystės, pagal išgalę, daugiaus prisistūti de- legatų į seimą. Mat orga- nizacija pletojasi, rengiasi atlikti didesnius reikalus la- bui mūsų tautos, todėl reika- lingas ir atsakantis skaitlius nuomonę, reikalinga dau- giaus žmonių, kurie galėtų geriaus, sumaniaus mūsų rei- kalus apsarstyti ir klausy- mus išrūti. Reikalai tautos nepabaigiami: vieni lieka apdirbti, jų vietoj gema kiti, pagal sanlygas ir aplinky- bes.

Paprastai po seimui buva keliami išmetinėjimai Susiv. ir seimo delegatams, kad ne- viską atsakančiai atliko, kad delegatai negana susipratę ir tt. Taigi šimet prisireng- kime. Išskirkite geriausius tautiečius, kuriems nerupi asabiška garbė, arba pala- kymas kokios nors partijos, bet tokias, kurie rupintusi organizacijos mieriais, stotų virš partijų; juk Susivienij- mas Lietuvių Amerikoje yra bepartviškas! Taigi, bent kartą prisiruoškime į darbą tautos labui, o ne ekskursi- joms, kaip jau nekartą lai-

kraščių korespondentai yra išsitarę.

Susiv. L. A. centro sekret.
M. J. Damijonaitis.

Aš, kaip sanarys S. L. A. ir aukavęs keletą centų lie- tuviškam prieglaudos namui su kolonijai, atsiliepiu tos kolonijos reikaluose. Jau buvo garsinta keletas vie- tų, labiausiai giriama, kai- po tinkamiausia, rodosi vieta, parinkta p. Lazauko, New Hampshire, ypač kad, sulys aprašymo, tai daili vieta, yra ežerėliai ir valtelės pasi- vazinėti. Rodosi, kad mūsų seneliai tik sveiku oru kvė- puos, valtelėse pasivažinėsi- bus sotas ir viskas bus gerai, jeigu nupirks tą vietą. Dabar laikraščiuose galima patik- ti pritarimus, bet ne vienas ne išreiškia, kas būtų reika- lingiausia minėtai kolonijai. Maz daug reikia pasiteirauti apie tą ukę, kiek ir kokių gali atnešti vaisių, kiek S. L. A. reiks jos užlaikymui kas metai pinigų pridėti, ko- kį nuosimtį ji gali duoti nuo įdėto kapitalo, kaip brangus padotkai, ką reiktų sene- liams pripirkti, o ką galima iš kolonijos turėti? Valtys ir gražmas vietos senelių neužlaikys. Ar dėl gražmo- vietos ir valtys nereikės nuo- stolių turėti, nes paprastai už brangias ir gražias vietas ne tik reikia mokėti bran- giau, bet reikia didesnius mokesčius mokėti? Ar ta vieta ne būtų nuošaliai, be- veik krašte Suvienytų Val- stijų? Kur kiti komisijos sa- nariai, kodėl kiti nieko ne- praneša? Ar ne būtų geriau parinkti vietą viduryj Suvie- nytų Valstijų, nes čia būtų geriau privažuoti, kam rei- kia.

P. Vaičiulaitis.

Nors kartą sulaukėme lai- ko, kada, pasiliovus viso- kiems ergeliams, prasidėjo rimtesnis apsarstinėjimas Su- sivienijimo reikalų. Po tei- sybei, jau didelis laikas buvo tą padaryti, nes atėi- nantis seimas labai arti. Kaip galima patėmyti iš straipsnių, nekurie klausimai išrodo gana kėblus ir nuomonės sanarių skiriasi, kaip pavizdin, klausime įku- rimo savo locono organo. — Šits klausimas, rodos, bus vienu iš svarbiausių klausimu ateinančiame seime, bet kaip jis bus išrūstas, sunku dabar spėti. Dabar tą tik galima pasakyti, jog nuomonės ty, kurie norėtų turėti savo lo- coną organą, išrodo teisinges- nes jau nors dėlto, kad jie, išreiškdamai norą įkurti savo laikraštį, kuris rupintus rei- kalais Susivienijimo, savo nuomonės paremia įvairiais darodinėjimais ir paaiškini- mais, — tuo tarpu jų „prie- šai“ (jeigu taip galima išsi- reikšti) sakydami, jog mes galime dar tulą laiką apsiei- ti ir be organo, nepaduoda jokių motyvų (priežasčių), dėl kurių jie yra tokios nuomonės. Visi darodinėjimai iškili išsireikšia tik: „tods galėtume apsieiti ir be savo organo“, arba „geriaus pasinaudoti kitais laikraš- čiais, kaip iškiliol buvo“. Bet klausimas — dėlko geriaus? Gyvavimas Susivienijimo, jo bujojimas, augimas reikalų, vis platesni mieriai, reikalas veiklesnės agitacijos, žodžiu sakant — platus gyvenimas sios organizacijos parodo vi- sai atpenč, jog jau neužten- ka „kampelio“ svetimame laikraštyje: čia jau laikas buti pačiam gaspadorium, vietoj „kampininkauti“ pas svetimus.

Bet šits klausimas yra gy- vas klausimas ir tikimės, jog nebus tos kuopos, kurioje

jis nebutų apsarstytas, to- dėl neabejojame, kad atei- nančiame seime, apskaičius nuomonės kuopų, lengva bus jį ar šaip, ar kitaip išrūsti.

Pakolei dar laikas, aš no- rėčiau paduoti dar vieną lue- simą, ant kurio, rodos, irgi- vertėtų atkreipti atydą bu- siančių delegatų.

Dalykas yra tame: ar ne- geistina būtų, kad ateityje centrališku raštininku būtų renkamas moksleivis?

Žinan, jog šitas užman- mas nenaivas, tačiau trum- pai perskaitliuosiu priežastis, kurių dėlei tas yra geidžia- mas.

1. Pertai Susivienijimas duotų milžinišką reguliariš- ką pašalpą besimokinčiam jaunumenei, nepanešdams pats jokių „extra“ tam tiks- lui aukų, kadangi raštininką, ar šaip ar taip, Susivienijimas užlaikyti turi.

2. Panaši pašalpa yra daug mellesnė jai imančiam, nes šelpiamas gaus tik progą už- dirbti savo moksliui; papras- tos pašelpos tankiai esti ga- na karčios, kaip tai turėjome progą užimti nepersėniam, berenkant aukas sergandiam raštininkui, kuriam nuo vi- suomenės, su valdais visokios rūšies, surinkta milžinišką su- mą — 15 dol.

3. Dabartinis budas rinkti- mo raštininko tankiausiai yra nesmagus išrinktamjam, nes priverčia jį pamesti savo užsiėmimą ant metų, o pil- dyti naują urėdą, iš kurio vargiai jis gali užlaikyti su šeimyna.

4. Moksleivis gal išpildy- ti šitą pridermę be pertrau- kimo mokslo ir gal ją atlikti jeigu ne geriaus, tai ir ne- blogiaus, kaip kiti sanariai Susivienijimo.

Tokių budu Susivienijima- mas nieko nenukentėtų fi- nansiškai, ir suteiktų didelę pašalpą vienam ar kitam iš moksleivių.

Aišku tai, kad būtų „ir vilkas sotas ir ožka ciela“... Vertėtų tai apsarstyti.

B. K. Balevičia.

Kaip jau buvo apskelbta centrališko komiteto „At- skaitos“ nr. 20 apie busiantį XXII seimą S. L. A., mes, rengėjai seimo, pranešame S. L. A. sanariams ir visu- menei, kad mūsų mieste Cle- velande nėra kalbėtojų. To- dėl delegatai rytinių ir va- karinių valstijų malonėkite tuojaus pranešti apie savę ir pasišveskite su kalboms, kad mes suspėtume patalpinti apvaikščiojimo programą.

Klausiant kokių informaci- jų, kreipkitės žemiaus pasi- rašiusio adresu:

Jonas P. Gritė,
511 Jefferson av. S. W.
Cleveland, Ohio.

Kasmet ir šimet teko pri- siskaityti gana visokių inesi- mų ir užmanymų mūsų orga- ne S. L. A. reikaluose, užta- ti tegul bus leista ir man ištart porą žodžių, įpatin- gai apie rinkimą delegatų, t. y., kad kuopoms reikia labai ap- sižūrėt renkant, reikia žino- ti ką rinkti delegatais, kad ne- pakliūtų koki biznieriiai (aš sa- kysiu labiausiai girtuokliai) trokstanti garbės, kurie apie Susiv. labą ir seimo svarbą nesirupina, arba visai nesu- pranta, kas tai yra seimas — sesijos, ir kokis kas žmogus, kokią svarbą užduoti apė- mę atlikti. Jam tas ne gal- vė, tik tiek žino, kad bus de- legatu, pagarsės; nuvažiuos visų lietuvių seimam, pasima- tys su kitais tokiais delega- tais, drūčiai išsigers, pašne- kės karčiamoj, pasirodys sa- vę dideliu, o pinigų turi ga- na (jeigu biznieriūs), o jai nebus tos kuopos, draugystė

paskyria iš kasos \$50.00 iki \$70.00. Tai kodėl nepasive- lyti! Bet ant seikių dar parva- žiaus nuo seimo pats savo raporto ne pažysta, neper- skaito. Taip pas mus So. Bostone ko ne kasmet tas at- sitinka. Bus tas pats ir ši- met, nes tokis delegatas kaip ir kitais metais tapo išrink- tas, ir kaip po išrinkimo pa- tyriau, jis atvažio tyčia iš vakaro į Bostoną už savę agi- tuoti ir siulyti į delegatus. Jam agitacija pasisekė, nes to- ki delegatai nenor ne užsimyt apie mažesnius kaštus kelio: reikalauja visų kelionių ir \$5.00—\$10.00 ant dienos. Mūsų delegatas gaus tik \$50 iš viso. Aš persergėsiu ir kitas kuopas apsarstę slaptų trok- štančių ir girtuoklių, mėg- stančių tik girtus prisika- byt už savę rekt. Gėda ir skaudu, kad pas mus toki dalykai gali atsitikti; bet gal ne visada taip bus.

Susivienijimo sanarys.

Ar apsimokėtų S. L. A. iš- leisti savo organą?

Klausimas išleidinėjimo Susiv. savo organo keliamas kas metai, bet vis buvo at- šedtas tolesniam laikui; bet kad reikalaujančių savo or- gano skaitlius kas metas di- dinasi, todėl ar nebus laikas jai toliaus to klausimo ne- atidėlioti, kadangi S. L. A. jau gerokai sutvirtėjo sana- riais ir pinigais, ypatinai, kad išleidimas S. L. A. orga- no organizacijai škrdaudos nepadarys, bet priešingai, tik kada Susiv. savo organą iš- leis, suteiks mūsų organiza- cijai, kaip matome kitose di- deliose organizacijose, dides- nį gyvumą.

Kas priešina išleidinėjimui savo organo, tas gal ne- permato, koki pasidarytų iš- kasčiai išleidinėjimo savo orga- no. Todėl paduosiu skaitli- nes išleidimo savaitinio lai- kraščio, didumo 4 pusių, 7 kromnų, arba 16 pusių, kaip „Lietuvos Ukininkas“.

Įtaisymas spaustuvės su reikalingoms raidėms, maši- nės ir kitais prirengimais kaštus apie \$2500.00; pini- nigus galim paimti iš po- smertinių fondo. Kasoj yra gana pinigų.

Spaudinant 7000 savaiti- nio laikraščio, reikės 500 sva- rų popieros kas savaitę, bus pusė meta popiera mokant po 2c. už svarą, tai į metus išeis už popierą.....\$520.00

Pačtui užsiuntinėjimą laikraščio per mutus 255.00

Atramentas laikraščio spaudinimui per me- tus.....25.00

Pačto markės atsakinė- jimui ant laiškų.....120.00

Spaustuvės randa už vietą permutus.....180.00

Redaktorius alga po \$80.00 mėnesį, per metus.....960.00

Statėjams 2 po \$60.00 mėnesį, alga per metus.....1440.00

Smulkus netikėti išlei- dimai.....100.00

Išseigos sykiu \$3600.00

Įeiga. Prisėitų mokėti kiekvienam sanariui (išski- riant vaikus) po 50 centų per metus, esant 7000 sanarių bus.....\$3500.00

Apgarsinimai atpės per metus ne ma- žiau, skaitant colį po 50c. už kiekvieną kartą, per metus.....1500.00

Atskaitų tasyknereiks skyrium spaudinti, o jos per metus ka- tuoja su virš.....400.00

Išseigos sykiu \$5400.00 arba \$1800.00 viršaus. Yra tai geras nuosimtis. Iš tų su porą metų galima atgau- ti įdėtus pinigus įrengimui

spaustuvės; toliaus apsimo- kės, mokant sanariams tik po 25 centus ant metų ir gau- nant savaitinį organą ko- žiam sanariui. Kas gi iš Susiv. sanarių nenorės gaut savaitinį laikraštį, kurs jam prekuios po 50 arba 25 centai ant metų!

Žinoma, laikraščio geru- mas prigulės nuo redakto- riaus ir sandarbininkų, bet už viršui nurodytas algas galima gauti neblogą redak- torių, ir jeigu pasirodytų, galima algą pakelti; vienas iš statėjų prižiūrėtų spaus- tų reikalus, žinoma, turėtų užsistatyt paranką, kad vis- ką teisingai ves.

Tasyk Susiv. L. A. bus gy- vesnis ir įtekmingesnis, nes kiekvienas sanarys gaus kas savaitę organą, kuriame bus plačias išreikš- ty Susiv. mieriai ir nauda vienbūs; apart to, karts nuo karto galima atspaudinti įvairio turinio knygeles ir turint savo organą, bus ga- lima seimui rečiau turėti, o jie nemažai pinigų paima, ir rinkimus centrališko komite- to galima bus atlikti per sa- vo organą.

Taigi kam rupi labas mu- sų organizacijos ir kad ji ne- liktu paniekinta, kaip mato- ma iš paskutinių laikų, ap- svarstykite gerai klausymą organo, kurs organizacijai taip reikalingas kaip maši- nai aliejus, be organo orga- nizacija negali priguliničiai gyvuoti.

Mūsų išleidžiamas organas neužstos kelio partijoms ne- mėstantiems kelti vaidus. Mūsų dirva gana usnis ap- žėlus, reikia ją apdirbti, ra- ginti prie darbo miegančius. Visiems pabudus, apdirbus dirvą, išvalius usnis, varputį, galėsime sėti grynus javus, iš kurių sulauksime grynų vai- sių.

M. J. Damijonaitis.

Nuo pereito XXI seimo mažai dirbta parupinimui „Kolonijos su prieglaudos namu“, todėl ir aukų mažai nuo draugystė ir pavieniu sulaukta. Nors dabar, prieš seimą, reiktų stipriau imtie- si darbo. Reiktų parengti atsakančių atsikaukimą ir iš- siuntinėti visoms draugy- stėms ir kuopoms. Atsisau- kimus reiktų nurodyti, kaip kolonijos reikalas stovi, kiek pinigų yra jau sudėta ir kiek butinai jų reiktų pradžiai. Jei to nepadarysim, seimą praleisim, aukų mažai įplauks ir vėl negalė- sime priet prie bent kokios pradžios. Sulaukus pradžios, gegužio mėnesį, ketinų nu- važiuot pas p. Lazauką ir draug su juom nuodugnai apžiūrėti jo nurodytas far- mas, o paskui, kiek galint, perstatyti visą reikalą visuo- menei. Taigi dirbkim, nes darbas visuomenei pagedau- jamas, Kolonijos su prie- glaudos namu jau nuo seniai lietuvių geidžia, todėl S. L. A., su pritarimu visuomenės, tą gali lengvai įsteigti. Ži- noma, reikia darbo, snaudi- mu nieko nenūveiksime. Ateinančiame seime bus dar daugiaus darbo negu pir- miaus buvusiuose seimuose, todėl visi važiuojanti į seimą turi gerai prisirengti, kad galėtų šaltai ir išmintingai reikalus nutarti. Delegatai visi geri, kokius tik kuopos išrūks, mes iš pasaly negali- me rėkti, kad tokių ir tokių, „biznierių“, iš ofisų nerink- tų delegatais, bet vien darbi- ninkus. Tas rėksmas yra be- vertės, nes jam nėra nė jokio pamato. Jei kas tokių neiš- mintingų rėksnių paklaustų, turėtų visus vertelgas, vyrus iš ofisų atmeti. Taigi visi kurpia, siuvėjai, mėsinin-

kai, dailidės, mechanikai, laikraščių išdavėjai, redakto- riai, daktarai, advokatai, agentai, kontraktoriai, maši- nistai, chemikai, žuvininkai ir ant galo karčiaminkai, pagal nesubrendusių rėksnių norą, neturėtų buti rinkti delegatais, kadangi jie yra „biznieriūs“. Tai tau bro- lau išmintis! Jei norit, tai paklauskite rėksnių, atmes- ki visus daugiaus prasilavi- nusius vyrus, kurie, dar rėksniamis ne nesapnavus, daug prisidėjo prie suorga- nizavimo ir praplatinimo S. L. A. Jau, kad tie vyrai ne- siğėdi tokius menkus išgal- vojimus garsinti ir juos pri- metinėti viešai S. L. A., tai, rodos, reiktų nors tiek su- kti, kad S. L. A. sanariai, sulys konstitucijos, turi ly- gias tiesas. Taigi, jeigu konstitucija suteikia visiems lygias tiesas, tai bereikalo ausinat savo burnelę. Kuo- pos ir be tų išvadžiojimų pa- taikys išrinkti delegatais su- manias ypatas, kurios tegul tik rupinas S. L. A. labu, o bus visiems malonu matyti, kada S. L. A. pradės pilniau- siai žydyti.

Žemiaus parodytos skaitli- sės parodo, kad nekuriose valstijose visai mažai dar- buotasi S. L. A. labui. Tur- tingiausia valstija sanariais yra Pennsylvania. Štai su- rasas, kiek kuri valstija turi sanarių:

	Sqn. skyr.	Valst. sk.		Sqn. skyr.	Valst. sk.
Pennsylvania.....	2441	63	75	2	
Massachusetts.....	1054	60	32	2	
Connecticut.....	941	56	47	1	
Illinois.....	837	60	11	3	
New York.....	263	30	48	1	
New Jersey.....	238	13	9	2	
Ohio.....	89	5	—	—	
Maryland.....	73	5	—	—	
Nebraska.....	61	5	—	—	
Washington.....	57	5	—	—	
Michigan.....	52	1	—	—	
Rhode Island.....	46	3	—	—	
Delaware.....	41	11	—	—	
California.....	28	3	—	—	
Indiana.....	18	1	—	—	
Indian Territory.....	16	3	—	—	
Missouri.....	11	—	—	—	
Maine.....	9	—	—	—	
Canada.....	24	—	—	—	

jiems. Daug lauko, rodosi, ne reika; bent man taip ro- dosi.

Jonas Tumosa,
Foxcroft, Me.

Iš Hazleton, Pa.

Per atvelykį, 7 d. balan- dzio, kuopa S. L. A. ir drau- gystė Liuosybės laikė mitin- gą. Išrinko delegatų seimam S. L. A. Jona Kirkilį; išrin- ko teipgi naują prezidentą 45 kuopos S. L. A., nes Mo- tiejus Merkevičia išvažiuoja į Lietuvą. Nauju pirmėdžiu išrinko Petrą Burkevičių, sa- narį L. S. P. A. Paskui bu- vo peržiūrėta pelnas baliaus, kurio trečią dalį paskyrė kankinių sušelpimui. Pini- gus nutarė išsiųsti tiesiog į Lietuvą, kason „Kauk. Šelp. Kom.“. Senasis pirmėdžius, Mot. Merkevičia, savo kalboj išreiškė džiaugsmą, kad taip umu laiku kuopa galėjo taip užaugt ir velijo jai ir prie kito pirmėdžio gero pasise- kimo. Kaslink nutarimų, ką paduot seimui nuo mūsų ku- opos, nutarta ypač, kad sei- mas neįklausytų Susivieny- jimą į nelaimės su tautišku namu ir kolonijai, kad tą dalyką gerai apsarstyty, ka- dangi tam tikslui kapitalo da beveik nėra. Kalbėta bu- vo ir apie organo įkurimą. Nutarėm: ar uždėt loconą or- ganą, arba steng

10 kap. ... Be abejonės už tokia suma galima daug raštų išleisti ir da daugiau „darbo“ atlikti! Štai tie jos darbai, neskaitant raštų platini-
mo: 1) 12 kartų žmonės bu-
vo siūnami programos pla-
tinti į Suvalkų, Kauno ir
Vilniaus gub., 5 kartus su
kitais Sąjungos reikalais į
visokias vietas. 2) Reika-
lauta tulose Senapilės ap-
skrįčio vietose įkurti dvaruo-
se darbininkų vaikams mo-
kyklas, bet be pasekmės! ...
Tai tokie Lietuvos Valstiečių
Sąjungos darbai! Ir šitos ži-
nios ne mano sugalvotos, o
jos Centro Komiteto paduo-
tos!

Vienok Amerikos laikra-
ščiuose po senovės skelbia sa-
jungiečiai ir demokratai apie
sava spėką. Parodyti tam,
net 1905 metų savo apyskait-
tą apskelbė „Lietuvos Demo-
kratų Partijos Komitetas“
„Lietuvos“ N. 4. Tam pa-
čiam numerį randame ilgą,
ilgą „Senio Demokrato“
straipsnį apie „Lietuvos re-
voliucionierius“, kuriame ji-
sai išrodinėja, kad Lietu-
vų esą ne vieni tik socialdemo-
kratai-revoliucionieriai, o ir
demokratai, sąjungiečiai. O
kame pasirodė tas jų revoluc-
cijos darbas? Gi tame, kad
jie „revoliuciją darę pačių
žmonių galvose!“ Tik kiti
tokie „revoliucijų darytojai“
ištolo bėga nuo revolucio-
nierių vardo, o mūsų demo-
kratai ir sąjungiečiai, kaip
tik užėina kalba apie Ameri-
kos doliarus, tuoj pasijunta
didžiausiais revolucio-
nierių esą.

Demokratai nuolat prika-
šioja socialdemokratams, kad
mes tik reklamuojamės,
šaukiame, rikiame, o nieko
nedarome; tą patį daro ir mi-
nėtasis „Senis Demokratas“
bet ištikrųjų, turbūt, daug
daugiau jie šaukia. Ir ka-
veiks nesusikusi tokia Lietu-
vos Valstiečių Sąjunga, turė-
dama per pusę metų vos 528
rublius apyvartos! Kokia
tai yra menkutė suma, su-
pras skaitytai iš to, kad
paprastaisiais Lietuvos So-
cialdemokratų Partijos orga-
nizacija, sakysim, Šiaulių ar
Panevėžio, turi didesnę apy-
vartą, negu visa Valstiečių
Sąjunga. Da menkesnė spē-
ka yra Lietuvių Mokintojų
Sąjungos, vienok visi šaukia,
rėkia. Nenustojta to darę
dabar, po rinkimų, kuomet
jau visai aiškiai pasirodė ta
„galingoji“ jų silpnė.

Da vieną mažą norėčiau
čia pastebėti. „Senis Demo-
kratas“, matomai, norėda-
mas didesnę užuojautą įgyti
Amerikos lietuvių darbinin-
kų širdyse, kartais ir visai su-
teisybe apsilenkia, — ten jis
sako: „Valstiečių Sąjunga
neima savo globon visos
draugijos, bet valstiečius,
bežemių ir mažamečių“, o
tuo tarpu „L. Ukininko“ N.
4 Lietuvos Valstiečių Sąjun-
gos Centro Komitetas taip
rašo: „Paduotas vieno iš su-
sivaičiavimo saharių sumany-
mas, idant darbuoties ir tver-
ti kuopelės daugiausia tarp
bežemių ir mažamečių tapo
vienbalsiai atmetamas. Nu-
tarta lygiai tarp visų val-
stiečių platinti susipratimą
ir Sąjungos programą“. Mat,
Amerikos lietuvių darbinin-
kai žino, kad lygiai rūpintis
bežemių darbininkų, mažame-
čių ir turtingųjų ūkininkų
reikalais negalima, kadangi
tankiai tie jų reikalai yra
priešingi, užtai ten „Senis
Demokratas“ taip rašo.

Paskutiniam tarpe da puik-
iau pasirodė mūsų demo-
kratai ir jų bičiuliai — sąjun-
giečiai: kovai su įgijusiais
didelę įtaką tarp žmonių
socialdemokratams jie dargi
susižiūriavo su kunigais ir

vieni iš jų dabar ant social-
demokratų šunis karsto „Lie-
tuvos Ukininke“, kiti —
„Vilniaus Žiniose“. Kauno
gubernijos atstovų-socialde-
mokratų vardą taip pat vi-
sai spėjama žmonių akyse,
platinama neįsitikėjimą jiems,
bet apie tai plačiau parašy-
siu kitą kartą.

Lietuvos socialdemokratas.

Dėl atskyrimo lietuvių apgyventosios Suvalkų gu- bernijos dalies nuo Len- kijos.

Napoleonas I, norėdamas
atsilyginti lenkams už jų pa-
gelbą, 1809 metais sutvėrė
„Lenkų karalystę“, prie ku-
rios prijungė ir buvusios Lie-
tuvos kunigaikštijos dalį,
butent Suvalkų guberniją.
Taigi nuo to laiko Suvalkų
gubernija paliko surišta su
Lenkija.

Seniaus, kol buvo tvirta-
senoji Rusijos valdžia, ku-
met nebuvo vilties greitai lai-
ku iškovoti laisvės ir pato-
gesnį gyvenimą, nebuvo nė
kalbos, nė reikalo atskirti
lietuvių apgyventąją Suval-
kų gubernijos dalį nuo Len-
kijos. Maža to, jeigu tuo-
met kas nors ir būtų pradė-
jęs skelbti atsiskyrimą nuo
Lenkijos, suvalkiečiai būtų
buvę griežtai tam priešingi,
kadangi Lenkijoje, apskritai
imant, buvo kiek didesnė
laisvė ir geresnis sąrašymas;
negu Rusijoje, prie kurios pri-
jungta yra Lietuvos dalis.
Teip antai, Lenkijoje nebuvo
ir nebėra luomų skirtumų:
prie valdžiaus lygiai priguli
visi sodiečiai ir bajorai, tu-
rintieji ne mažiau sešių
margų lauko; buvo ir yra
geresni, žmonių renkami,
valdžiaus teismai; sodiečiai
ten turi žemę nuosavybė.
Buvo da daug ir kitokių da-
lykų, kurie mažiau varžė
ukio ir apskritai visuomenės
plėtojimąsi. Nieko pana-
šaus nebuvo kitą Lietuvos
dalyje, prie Rusijos prijun-
toj.

Ačiū mažesniems suvaržy-
mams, šiandien mes matome
Suvalkų gubernijoje augstesnį
ukio ir žmonių išsilavinimo
laipsnį, didesnį kapitalizmo
išsiplėtimą ir dėlei to aiš-
kesnį visuomenės pasiskir-
stymą į atskiras klases (dar-
badavius ir darbininkus).
Viskas tas aiškiai matyti,
palyginus Suvalkų guberni-
ją su Kauno, o ypačiai Vil-
niaus gubernija.

Bet štai pastaruoju laiku
suiro senosios valdžios galy-
bė, ir visi pamatė, kad umai
turi įvykti laisvė Rusijoje.
Visi suskato rūpintis, kaip
geriaus ir patogiau sutaisy-
ti savo gyvenimą, kad len-
gviau ir greičiau pasiekti
didesnę gerovę. Pas Suval-
kų gubernijos lietuvių drau-
ge su tuo pakilo klausimas
apie reikalingumą atskirti
lietuvių apgyventąją guber-
nijos dalį nuo Lenkijos ir
prijungti prie kitų Lietuvos
gubernijų. Šiandien jau vi-
si pripažįsta, kad tas atsky-
rimas būtina reikalingas,
nors ne visi vienai pamatuo-
ja tą reikalingumą.

Lietuvos Socialdemokratų
Partija jau seniai savo pro-
gramoj pastatė reikalavimą
laisvos Lietuvos, prie kurios
būtina prijungti ir lietuvių
apgyventąją Suvalkų gub.
dalį; tą patį reikalavimą sta-
to ir mūsų demokratai ir
naujieji jų draugai, atžaga-
reiviai-klerikalai. Tokiu bu-
du matote, kad šiandien vi-
sos lietuvių partijos reika-
lauja atskyrimo lietuvių ap-
gyventosios Suvalkų gub.
dalies nuo Lenkijos: ir dar-
bininkų partija (socialde-
mokratai), ir smulkiosios bur-
žuazijos partijos (demokratai)

ir klerikalai), tiksliai kiekvie-
na iš jų kitaip pamatuoja t-
savo reikalavimą: klerikalai
reikalauja atskyrimo, ka-
ginties nuo sulenkimo
demokratai, — kad to reika-
laujanti Lietuvos nauda, ta-
ta jų Lietuvos nauda — ta-
niekas daugiau, kaip smul-
kiosios lietuvių buržuazijos
nauda; pagalios, socialde-
mokratai reikalauja atskyri-
mo laisvės ir darbininkų ge-
rovės dėlei.

Paaiškįsime šitai plačiau.
Socialdemokratai pripažįsta
ir reikalauja kiekvienai tau-
tai pilnos laisvės savo kal-
bos ir kultūros reikalams
aprupinti. Pilniausiai pa-
siekti šitai galima tuomet,
kuomet kiekviena tauta ga-
lės savarankiškai aprupinti
savo reikalus.

Kadangi Suvalkų guber-
nijos lietuvių skiriasi nuo len-
kų ir kalba, ir savo kultūros
reikalais, tai prijungimas jų
prie Lenkijos ir atskyrimas
nuo kitos lietuvių dalies turi
trūkdyti jų reikalų aprupi-
nimą. Tas trūkdytas nedideli
šandien, turi tapti
daug didesnis, kuomet Len-
kija gaus autonomiją. Terp
lenkų buržuazijos visuomet
atsiras nemažai žmonių, no-
rinių varžyti lietuvių jų
kultūros reikaluose, o to ne-
gali būti, kuomet Suvalkų
gubernija paliks prijungta
prie Lietuvos. Lietuvos dar-
bininkai teipogi turi nuken-
tėti nuo tokio lietuvių kultū-
ros reikalų aprupinimo var-
žymo, nes ir jie naudojasi iš-
tos kultūros, nes ir jie galų
gale paliktų įtraukti į kovą
su tais lietuvių kultūros lavi-
nimosi varžymais.

Čion mes jau prieiname
prie klausimo apie tautiška-
ją kovą, kuri, anot mūsų kle-
rikalų (kuniginių) ir vadi-
namųjų tautininkų-demokra-
tų, yra priešas reikalavi-
mo atskirti Suvalkų gub.
nuo Lenkijos. Socialdemo-
kratams tie tik nerūpi, bet,
atpenė, jie priešingi visokiai
tautų kovai. Jie reikalauja
Suvalkų gub. atskyrimo, kad
išvengtų, kad padaryti nega-
lima tautų kovą, į kurią bur-
žuazija paprastai įtraukia
darbininkų klasią, ir tokiu
būdu atitrunkia ją nuo savo
klases reikalų supratimo.
Jau ir dabar Suvalkų gu-
bernijoje verda tautų kovą,
kuri dar pasididint, gavus
lenkams autonomiją, nes,
kaip jau sakėme, tarp Len-
kijos buržuazijos atsirase
nuo Lenkijos. Socialdemo-
kratams tie tik nerūpi, bet,
atpenė, jie priešingi visokiai
tautų kovai. Jie reikalauja
Suvalkų gub. atskyrimo, kad
išvengtų, kad padaryti nega-
lima tautų kovą, į kurią bur-
žuazija paprastai įtraukia
darbininkų klasią, ir tokiu
būdu atitrunkia ją nuo savo
klases reikalų supratimo.

Jau ir dabar Suvalkų gu-
bernijoje verda tautų kovą,
kuri dar pasididint, gavus
lenkams autonomiją, nes,
kaip jau sakėme, tarp Len-
kijos buržuazijos atsirase
nuo Lenkijos. Socialdemo-
kratams tie tik nerūpi, bet,
atpenė, jie priešingi visokiai
tautų kovai. Jie reikalauja
Suvalkų gub. atskyrimo, kad
išvengtų, kad padaryti nega-
lima tautų kovą, į kurią bur-
žuazija paprastai įtraukia
darbininkų klasią, ir tokiu
būdu atitrunkia ją nuo savo
klases reikalų supratimo.

Jau ir dabar Suvalkų gu-
bernijoje verda tautų kovą,
kuri dar pasididint, gavus
lenkams autonomiją, nes,
kaip jau sakėme, tarp Len-
kijos buržuazijos atsirase
nuo Lenkijos. Socialdemo-
kratams tie tik nerūpi, bet,
atpenė, jie priešingi visokiai
tautų kovai. Jie reikalauja
Suvalkų gub. atskyrimo, kad
išvengtų, kad padaryti nega-
lima tautų kovą, į kurią bur-
žuazija paprastai įtraukia
darbininkų klasią, ir tokiu
būdu atitrunkia ją nuo savo
klases reikalų supratimo.

Jau ir dabar Suvalkų gu-
bernijoje verda tautų kovą,
kuri dar pasididint, gavus
lenkams autonomiją, nes,
kaip jau sakėme, tarp Len-
kijos buržuazijos atsirase
nuo Lenkijos. Socialdemo-
kratams tie tik nerūpi, bet,
atpenė, jie priešingi visokiai
tautų kovai. Jie reikalauja
Suvalkų gub. atskyrimo, kad
išvengtų, kad padaryti nega-
lima tautų kovą, į kurią bur-
žuazija paprastai įtraukia
darbininkų klasią, ir tokiu
būdu atitrunkia ją nuo savo
klases reikalų supratimo.

linkais. O šitas galima įvyk-
dinti, kuomet Suvalkų gu-
bernija bus atskirta nuo Len-
kijos ir prijungta prie Lietu-
vos.

Bet eikime dar toliaus.
Paiškįsime žemėlį ir ten pa-
stebėsime, kad Suvalkų gu-
bernija iš visų beveik pusių
apsupta Lietuvos guberni-
jomis ir tiksliai trumpa juosta
susiūriama su Lenkija. Su-
prantamas daiktas, kad ir
ekonomišką Suvalkų gu-
bernijos reikalai turi būti
surišti ne su tolima nuo jos
Lenkija, bet su iš visų be-
veik pusių apsupusia ją Lie-
tuvą. Ir, ištikrųjų, arčiaus
prisiliejė, mes pastebėsi-
me, kad Suvalkų gubernija
ne tik gyventojų kalba ir jų
kultūra, bet ir ūkio kultūra
ir apskritai ekonomiškojo
gyvenimo stoviu neturi nie-
ko bendro su kitomis Linki-
jos gubernijomis. Lenkijoje
mes matome plačią išsilavi-
nusią didžiąją pramonę su
gerai organizuotais pramonės
proletariais, tuo tarpu kaimo
proletarai, dėl silpno ūkio iš-
siplėtojimo ir mažo klasių pa-
siskirstymo, išskiriant dvarų
darbininkų dalį, neturi aiš-
kaus supratimo apie savo
reikalus ir ligšiol nesusiur-
ganizavę kovai už savo reika-
lus. Tuo tarpu Lietuvoje, o
drauge ir Suvalkų guber-
nijoje, nėra didelių fabri-
kų miestų, bet ukis augsta pa-
kilęs, daug aiškiau pasiskir-
čiusios klases ir besiorgani-
zuotą sodžiaus darbininkų.

Kadangi Lenkijos sodžiaus
proletarai mažai susipatė ir
aklų eina paskui sovinius
atžagareivius, kadangi jų ne-
sulyginamai daugiausia už
pramonės proletariją, reikia
laukti, kad, gavus Lenkijai
ir Lietuvai autonomiją, Len-
kijos atstovai, apskritai
imant, bus atžagareivėseni
negu Lietuvos, kur skaitlin-
gi sodžiaus proletarai, beže-
miai ir mažamečiai yra daug
geriaus susipatė ir didesni
laisvės šalininkai.

Tokiu būdu iš ekonomiš-
kojo ir politiškojo atžvilgio
Suvalkų gubernija turi būti
prijungta prie kitos Lietuvos
dalies.

Iš to viso, kas augščiau
pasakyta, gali būti aišku,
dėlko socialdemokratai turi
reikalauti atskyrimo Suval-
kų gubernijos nuo Lenkijos
ir prijungimo jos prie Lietu-
vos. Dar trumpai atkartosi-
me to reikalingumo pamatus.
Atskyrimas reikalingas: 1)
kad galima būtų išvengti
blėdingos darbininkų luomai
ir savo skaitlingumu pasi-
remdami, stengsis užmesti
lietuviams savo kalbą ir kul-
turą. Šito nebebus, kuomet
Suvalkų gub. paliks pri-
jungta prie kitų Lietuvos
gubernijų. Tokiu būdu, at-
skyrę Suvalkų guberniją nuo
Lenkijos, prašalysime bergž-
džią tautų kovą ir tuomi su-
tapsime Lietuvos proletar-
ams daug jėgų, kurias jie
galės sunaudoti kovai už ge-
resnį buvį ir šviesesnį ateitį.
Ta proletariją kova turi būti
daug pasekmingesnė, ku-
met Suvalkų gubernija bus
prijungta prie Kauno ir Vil-
niaus gubernijų. Nėra ką
jau kalbėti, kad juo daugiau
bus susiorganizuotų prole-
tarų, juo daugiau ir juo
platesnės apygardos darbi-
ninkai bus susisipatė į vieną
organizaciją, juo jų jėga
bus didesnė, juo daugiau
jie galės sau iškovoti tiesų.
Neskaitydami Suvalkų gub.
proletariją sunku būtų su-
verti tvirtą organizaciją su
kaimynų-lenkų darbininkais,
nes tą trukdys kalbos, bu-
do ir kultūros įvairumas.
Tvirta ir plati organizacija
galų įvykti tiksliai su Kauno ir
Vilniaus gubernijų darbi-

*) Kad tikrai būtų išvengta ta kova,
socialdemokratai turi reikalauti atsky-
rimo tiksliai lietuvių apgyventosios
Suvalkų gub. dalies. Priskyrus prie Lie-
tuvos lenkų apgyventąją Suvalkų gub.
dalį, tautų kova išpasilintų, tiksliai ro-
lės persimainytų, tuomet lietuvių di-
džiama stengytis užmesti savo kalbą ir
kultūrą lenkų mažumai.

Maskolijės dūmų, 12 d.
balandžio tiesų ministeris pa-
reikalavė pršalinimo iš du-
mos trijų socialistų pasiun-
tinių. Reikalavimas tas li-
kosi paduotas specialiajai
komisijai. Stolypln gi, nors
pirma nenorėjo dalelsti du-
mai rinkti iš pašalinių ypatų
komisijos tirinėjamui baduo-
lių reikalų ir rando jų šelpi-
mo būdo, dabar nusilenkė,
bet komisijos tos negali du-
mos rumuose laikyti susirin-
kimus.

ORAS, VANDUO, ŠVIESA IR ŠILUMA.

LIEKIJOS PROFESORIAUS BLOCHMAN'Ų.

Taigi matome, jog veikiant oxygenui,
angliadarys persikeitė į gazą turintį panašias
angliarūgščias ypatybes, taigi persikeičia į
angliarūgštį.

Kiti gazai turinti angliadary. Ypatybės angli-
dario. Deimantas teipgi angliadarys.

Yra daug gazų turinčių angliadary ir
teipgiu bėparvių kaip ir angliarūgščias. Štai,
stikliniame cilindryje A, yra gazas suside-
dantis iš angliadario ir hydrogeno, arba teip
vadinamas klampynių ir šaltinių gazas; ci-
lindryje B yra chloras. Paprastoj kambario

Chemiska veikmė chloro ant klampynių gazo.

temperaturoj tie gazai chemiskai neveikia
ant viens kito. Bet jeigu priartysime atida-
rytus cilindrių galus prie viens kito ir juos
priartysime prie liepsnos, tai gazai tuojuos
pradės veikti ant viens kito ir atsibus chemi-
ska reakcija. Pasirodys dūmai ir ant cilin-
drių sienų arguls sodžiaus. Tai angli-
darys.

Angliadarys yra nesudėtas kunas, tai
chemiskasis elementas, tveriantis svarbiausią
dalį paprastų anglių. Akmeninėse anglyse
yra 75—85% angliadario, o medinėse angly-
se net 95%; sodžiaus — beveik tyras angli-
darys. Bet angliadarys gamtoj buva ir dvi-
juose kituose pavidaluose: kaip deimantas
ir grafitas. Grafitas žinomas visiems mine-
ralais, is jo daro pašalius. Jeigu mes sude-
ginsime oxygeno smulkinius deimanto šme-
telius, tai aptursime tik angliarūgštį. De-
imantas todėl yra tyras angliadarys, degda-
mas, jis jungiasi su oro oxygenu ir padaro
angliarūgštį. Dega jis šviesa, balta liep-
sna ir sudega visuu, nelieta jo nieko. De-
imantas todėl yra nesudėtas kunas, yra che-
miskasis elementas — yra tai tyras angli-
darys.

Kas tai yra degimas?

Jeigu mes uždegime, įkaitysime anglis
ant oro, tai aptursime tokį jau apsiereiki-
mą kaip ir uždegė jas oxygenas: jos sudega,
persikeičia į angliarūgštį. Tas ir suprant-
mas, kadangi, kaip žinome, ore yra oxygenas.
Jeigu anglis chemiskai ne tyros, jeigu jose,
apart angliadario, yra ir kitoki primaišymai,
tai joms sudegus, pasilieka dar pelenai.

Tą procesą paprastai vadina sudegimu.
Iš chemiškojo atžvilgio degimas yra ne kas
kitas, tik susijungimas degančio kuno su
oxygenu. Susijungimas tas atsibuva teip
energiskai, kad daugume atsitikimų daly-
s degantių produktų įkaista, užsidega. Liep-
sna, ugnis — tai paprasti apsiereikimai bu-
vanti drauge su degimu. Kaip prie daugio
kitų chemiškų procesų ir degant kunams,
taigi besijungiant degantioms medegoms su
oxygenu, atsidalina šiluma, kuria mes ir
naudojamės visokiuose mūsų reikaluose.

Liepsną, ugnį, kaip geradėjingą dan-
gaus dovana, garbina daugelis stambesniųjų
tautų. Tukstancijai metų praėjo, kol žmo-
nės suprato, įstengė išaiškinti visą degimo
procesą; tik tasyk žmonės galėjo tą tikrai
teisingai išaiškinti, kada surado ir pažino
oxygeną, o tas atsitiko vos šimtas metų at-
gal, pirmą žmonės orą laikė už nesudėtą
kuną.

Degimas.

Degimui reikalingos atsakančios aplinkybės.
Užsidegimo temperatūra.

Susijungimas degančio kuno su oxyge-
nu, taigi degimas, atsibuvo prie atsakančių
sanlygų: pirmiausiai, deganti kuną reikia
išildyti iki atsakančios temperatūros; tik ta-
syk jis užsidega, jeigu užtektinai įšilo ir de-
ga toliau. Tokiu būdu degimui būtina rei-
kalingos trys aplinkybės:

- 1) reikalingas degantis kunas, pv. anglis,
malkos ir tt.,
- 2) reikia, kad būtų oxygenas, nes be jo
degantis kunas neužsidega,
- 3) temperatūra, reikalinga užsidegimui de-
gančio kuno.

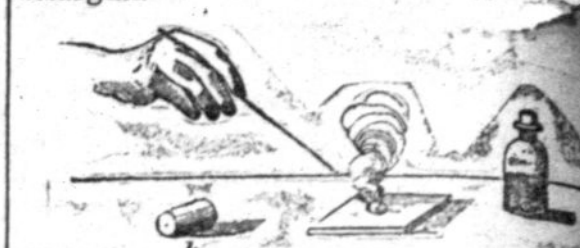
Kasdieniniuose reikaluose paskutinė ap-
linkybė svarbiausia, kadangi didesnė dalis
esantių kunų dega, oxygenas gi yra visur,
kur yra oras, nes jis yra oro sudėtinis.

Temperatūra užsidegimo visokių kunų
— pastovi, bet ne visiems vienoda: vieni ku-
nai užsidega, prie žemos temperatūros, ki-
tiems gi reikia labai augstos. Kunai len-
gvai užsidegianti turi labai žemą užsidegimo
temperaturą, kitiems, sunkiau užsidegan-
tiems, reikia labai augstos.

Elisė kunų lengvai užsidegančių yra
geltonasis fosforas. Pakanka prie jo priki-
sti lengvai pašildytą geležinį štangelį bru-
zuojant keliu syk, taigi pakeliant augstyn ir
nuleidžiant žemyn kamščio š skylutę ir jis
nuo tos šilumos užsidega ir su visų sudega.
Temperatūra reikalinga užsidegimui fosforo

yra apie 60° C., taigi ji 40° C. žemesnė
temperatūra verdančio vandens.

Kadangi fosforas nuodingas ir len-
gvai užsidega, tai su juom reikia apsieiti
atsargiai.

Uždegimas fosforo lengvai išildytą geležinį štangelį.

Fosforas sudegė visai; bet medinė len-
tutė, ant kurios jis gulėjo, neužsidegė, nes
medis priguli teipgi prie lengvai užsidegan-
čių kunų; tas atsitiko todėl, kad degant fos-
forui, neapturime dar temperatūros reika-
lingos užsidegimui medžio; jeigu po fosforo
padėsim truputį sieros, tai ji užsidegs ir už-
degs medį, kadangi sieros liepsna karštesnė
už fosforo liepsną.

Kadangi fosforas gali užsidegti prie že-
mos temperatūros, net susitrenkus, tai ji pa-
prastai laiko vandenį; vanduo ant fosforo
chemiskai neveikia; vandenį jis negali už-
sidegti net tasyk, jeigu jį išildyti augščiau
60° C., kadangi vanduo neprileidžia oro, po
vandeniu neprisigriebia oxygenas, be kurio

Degimas fosforo po vandeniu.

ir lengvai užsidegianti kunai negali degi.
Bet jeigu dūdele prie fosforo į vandenį pri-
vesti oro, arba tyro oxygeno, tai jis užsideg-
s ir visai sudega. Šitas mėginimas parodė
jog deganti kunai gali degti ir po vandeniu
jeigu tik atsiras aplinkybės daleidžiančios
degimą.

Yra gamtoj kunai dar lengviau negu
fosforas užsidegianti, paveikslau, cinkas-
etilas, skystimas užsidegantys jau papras-
tame kambario temperaturoj. Ji laiko stiklinėse
bolėse su dviem užlipintoms išaugoms. Je-
gu nulauzti vieną iš tų išaugų, ir bolė nu-
lenkti žemyn, tai į ją įėjus iš lauko oras

Stiklinė bolė su cinku-etilu.

cinkus-etikas tuojuos užsidega ir teka la-
kan kaip degantis skystimas.

Yra vienok kunai reikalaujanti užsi-
degimui labai augstos temperatūros; užde-
gimui tokių kunų reikia ypatingų prietaisų.
Prie tokių priguli sunkūs metalai, paveik-
slau: cinkas, švinas, geležis ir tt.

Liepsna žvakės, kerosininės liampos, gazo.
Priežastys smarkesnės liepsnos.

Budas degimo visokių kunų paeina nuo
aplinkybių, prie kurių tie kunai dega; o mes
jau pirma paminėjome, jog degimui visokių
kunų reikia būtinai trijų aplinkybių. Apli-
nkybės galima teip reguliuoti, kad degan-
ti kunai degs lygiai, kol visai nesudegs. Tą
matome visi mūsų namuose degant papras-
toms žvakėms.

Degant žvakei, matome, jog viršutinis
sluogsnis stearinos, lajaus, vaško arba para-

Žvakės liepsna.

finos nuo liepsnos išlūgsta, pasidaro lyg ma-
žas bludelis. Oras, pritekantis prie žvakės,
nuo šilumos išsiškeičia ir, kaip lengvesnis,
kyla augstyn ir tokiu būdu šaldo kraštus
bludelio, kurie todėl tirpsta palengviau ne-
gu vidury, ant vidurio liepsna veikia smar-
kiausiai, stengiasi knatu nusileisti knote-
niausiai. Tas, pasidarys ant viršaus degan-
čios žvakės, bludelis yra kaip rezervuaras
degančios medegos, visai teip kaip ir liam-
pų rezervuarai; medega ta, kaip kiekvienas
skystimas, knatu kyla augstyn.

Mes žinome, kad visa žvakė susideda iš
tos pačios degančios medegos, kokia pripil-
dytas ir viršutinis žvakės bludelis, o vienok
liepsna neapima visą žvakę, laikosi tik vir-
šų. Žemiau bludelio dugno nesileidžia dar to
nepakanka; jeigu mes apversime žva-
kę liepsna žemyn, tai liepsna užges. Kodėl
todėl, kad ji negali išildyti iki reikalingo
gam laipsniui teip daug degančių medegų ir
pati atšala žemiau užsidegimo temperatūros

Popiera išdeginta ant liepsnos degančios liampos.

Paimkime šmotelį popieros ir greitai, ant
trumpo laiko, horizontališkai nuleiskime jį
ant degančios žvakės liepsnos. Pamaty-
me, jog ant popieros pasidaro apgrūdes tie-

(Toliaus bus.)

ORISSON SVETT-MARDEN

Gyvenimo Mokykla.

Lietuvių kalbon išvertė K. Žegota.

Atsiprašau — tarė, įeidamas į kambarį, kuriame pamatė jauną žmogų sėdintį prie stalo ir lopantį senus apavus ir jauną mergaitę nuliudusią, į seną fortepijaną atsisėdęs. — Girdėjau muziką ir tas leido man įeiti. Esu muzikas. Aš, aš taip pat girdėjau šitą iš jūsų kalbos. Norėjau, Tamsta, girdėti... tai yra, geistumei Tamsta... tai yra... Ar galiu ką nors Tamstai paskambinti.

— Ačiū — atsakė kurpius — bet mūsų fortepijanas blogas, o ir gaidų neturime.

— Neturite Tamstos gaidų? — sušuko nustebeję kompozitorius — tai kaip gi Tamsta... Akl atsiprašau — pridūrė pertraukdamas, kuomet pamatė, kad jauna mergaitė buvo neregė. — Nepastebėjau anksčiau. Tai Tamsta skambini nusiklausydama! Bet kur Tamsta girdi muziką, jeigu nebuvoji koncertuose.

— Gyvenome Bruhle du metu ir tuomet klausiausi gražimo tulos ponia, kuri netoli mūsų gyveno. Vasarą vakarais jos buvo langai budavo atviri, o aš vaikščiojau palangėmis prisiklausydama.

Beethoven'as atsisėdė prie fortepijaną. Niekomet negirdėjau jo geriau skambinančio, kaip tuomet, kuomet skambino neregė mergaitė ir jos broliui. Dargi rodėsi, kad senasis fortepijanas buvo įkvėptas. Abu jaunu žmogus sėdėjo, tarytum užburti magiškais, saldžiais balsais, kurie, ritmiškai nusileisdami, plaukė, kuomet staiga liepsna vienintelės žvakės sudrebėjo, sunyko, dar kartą sužibėjo ir užgeso. Tamsa pripildė kambarį, vietomis persidriškė mėnulio blausia šviesa, bet skambinąs nesusilaikė, tarytum buvo mintyse paskendęs.

— Nepaprastas žmogus! — tarė kurpius dusliu balsu. Kas tamsta esi ir kuo esi?

— Klausyk! — atsakė mistras ir užskambino vieną vietą iš sonatos F.

— Tai Tamsta esi Beethoven'as! — sušuko nustebeję jį žmonės. — O! paskambini Tamsta mums dar kartą — pridūrė, matydami, kad jis pasikėlė, rengdamasis išeiti — dar tik vieną kartą!

— Užimprovizuosiu sonatą prie mėnulio — tarė, žiūrėdamas susimąstiusiomis akimis į žvaigždes, spingsinčias malonia šviesa tolumoje giedro žiemos dangaus.

Staiga prabilo nepaprastai maloni ir ilgėsio pilna gaida, kuri lengvai slinko per fortepijaną, kaip švelnute mėnulio šviesa per žemę.

— Palikite sveik! — tarė pabaigęs, rengdamasis išeiti. — Ateikite dar, Tamsta, kada nors? — vienu balsu užklausė jaunieji.

— Taip, taip — tarė skubiai Beethoven'as — ateisiu ir duosiu Tamstai porą lekcijų. Palikite sveik! — Pakviesi tarė į mane: — Grįžkime greitai namo, kad galėčiau užrašyti tą sonatą, kol dar ją atmenu.

Greitai sugrįžė, o Beethoven'as neatsikėlė nuo stalo, kol nepradėjo švisti. Rankose laikė sonatą prie mėnulio, p. v.: Mėnulio Šviesos Sonatą.

Archimedes taip buvo užimtas uždavinio išrišimu, kurį buvo ant smėlio nupiešęs, kad net nežinojo, jog ryminė kareivija užėmė Syrakuzus. Kuomet ryminė kareivija su įstiebtu kardu prisloko prie jo, jis, žiūrėdamas į palikinius, tarė:

— Susilaikyk valandėlei, palik man gyvastį, kol neįstėju to uždavinio.

Tečiau kareivis perkirto gyvastį didžiausio anų laikų imogaus.

mo, į kurį jie slapta dairaisi, nežinodami patį, kad iš dailės jų pačių kaltė tame, kad jo neteko.

Tennyson'as parašė pirmą knygą 18 metų, o 19 metuose gavo medalių Cambridge.

— Dailiansi veikalai buvo padaryti jaunybėje — sako Ruskin'as. „Kuoone viskas, kas didžio yra, jaunumėnė padarė“ — rašo Disraeli. — Pasaulio dėsio po Dievo yra jaunumėnės rankose — sako daktaras Trumbull'is.

Hercules'as dvyliką savo darbų atliko jaunybėje. Širdis valdo mums jaunybėje, galva — subrendusius. Aleksandra buvo jaunikiu, kuomet atsirėmė azijiečių gaujos, kurios grumėsi su naikinti Europos civilizaciją tuo laiku tik iš kevalo besiritusios. Napoleon'as 25 metų sumušė Italiją. Byron'as ir Rafaeli pasimirė 37 metų, o Poe gyveno vos porą mėnesių ilgiau. Pitt'as ir Bolingbroke'as buvo ministeriais dar nebūdami subrendusiais vyrais. Gladstone'as įstojo į parlamentą labai jaunu. Newton'as padarė daug didžiųjų išradimų 25 metų neturėdamas. Keats pasimirė 25 metuose, Shelley — 27. Luther'is buvo garsiu reformatorium 25 metuose. Ignas Lōjola atliko savo kelionę 30 metų. Nė vienas poetas 21 metus turėjo nesuliginio su Chatterton'u. Whitefield'as ir Wesley pradėjo savo didį atgimimą, kaip Oxford'o studentas, o šio pastarojo įteikė jautėsi visoje Anglijoje, kuomet neturėjo 24 metų. Viktoras Hugo parašė tragediją turėdamas 15 metų, o gavo tris dovanas iš akademijos ir gavo Mistro vardą turėdamas 20 metų.

Daugelis didžiųjų genijų nesusilaikė 40 metų. Jaunas žmogus, įteigęs turįs, neturėjo seniau tokios progos kaip šiandien. Yra tai jaunų žmonių amžius. Užsikarščiavimas yra jų karuna, prieš kurią rungtis ir snauduliai lenkia galvas. Bet jeigu užsikarščiavimas yra tokiu neapveikiamu jaunybėje, ant tiek jis yra neapveikiamas, jeigu patenka į senesnę amžį. Gladstone'as turėjo daugiau reikšmės ir valdžios 80 metuose, negu būtų turėjęs koks nors žmogus 21 metuose su tais pačiais idealais. Amžius garbė — tai tik užsikarščiavimo garbė, o suteikiamoji žilėms plaukams pagarba — yra pagarba atiduodama karštai širdžiai, neveidint ir silpną kuną. „Odiseja“ buvo tai veiklas seno, neregio žmogaus, bet tuo senu žmogum buvo Homer'as.

— Nesikeliu prieš dangaus valią, — sako Milton'as, kuomet buvo senas, neregis, bėturis, — nė ant plauko nesimažina mano drąsumas ir viltis, bet visuomet krutu, ant kiek galui ir slenkų pirmyn. — Sušaldė jį laiko šaltis, kuomet aprašinėjo pirmosios poros meilę rojuje.

Užkristinas senio Petro tyrliaukiuose gyvenančio užsikarščiavimas pastumė Europos ricierius ant mahometonų kareivijų.

Dandolo, Venecijos dozas, laimėdavo mušius 94 metuose, o atsisakė priimti karūną 96 metuose. Wellington'as dėstė planus ir prižiūrėjo stiprumą 80 metuose. Bacon'as ir Humboldt'as mokinosi karštai lig paskutinės valandos. Montaigne'as mylėjo gyvenimą dargi sirgdamas podagra ir dirksniais.

Daktaro Johnson'o geriausias veiklas „Poetų gyvenimas“ buvo parašytas, kuomet jis turėjo 78 metus. De foe turėjo 58 metus, kuomet apgarsino spaudoje „Robinson'ą Kruso“. Newton'as rašė naujus sutrumpinimus prie savo „Pamatinųjų Įstatymų“ 83 metuose. Platon'as pasimirė berasydamas 81 metuose. Thomas Scott'as pradėjo tyrinėti senąją žydų kalbą 86 metuose. Galilej'us turėjo kuone 70 metų, kuomet rašė apie judinimosi tiesas. Jacob'as Watt'as mokinosi vokiečių kalbas 85 metuose. Poni Somerville'ė pabaigė savo „Tyrinėjimai apie molekulus ir mikroskopiskus kusus“ turėdama apie 89 metus. Humboldt'as užbaigė savo „Cosmos“ 90 metuose, mėnesiu prieš miršiant. Grant'as, ligi 40 metų nežinomas, 42 metuose buvo garsiausias generolo istorijoje. Eli Whitney turėjo 23 metus, kuomet nutarė prisirengti į kolegiją, turėjo 30 metų, kuomet pabaigė kolegiją, o tečiaus jo mašina, bovelnai nuo grudo atskirti, sutvėrė naują pietų Amerikos pramonės šaką. Kokią galybę turėjo Bismarck'as 80 metuose! Lordas Palmerston'as buvo „vaikėsu“ ligi miršiant. Tapo Anglijos ministru antrą kartą 73 metų ir mirė pirmuoju ministru 81 metuose. Galilej'us 77 metuose aklas ir silpnas, dirbo kasdieną, mėgindamas švytuoklės tiesą prikalinti prie laikrodžio. „Niekui nepaprastu nebuvo Goldsmith'as, kuomet buvo jaunas“ — rašo Johnson'as — „buvo tai augmuo, kuris vėlai gyvenime pražydė. Jurgis Stephenson'as nesimokino nė skaityti nė rašyti, kol nesubrendo. Richardas Baxter'is nepažinojo nė vienos raidės 19 metuose. Kai kurie geriausi Longfellow'o, Whittier'o ir Tennyson'o veikalai buvo parašyti, kuomet jų autoriai turėjo 70 metų.

Ludovico 115 metuose rašė atminimus iš savo laikų. Cicerio gerai pasakė, kad žmonės panašūs į vyną: amžis naikina blogą, o tobulina gerą.

Su užsikarščiavimu galime pratesti proto jaunumą ligi žilų plaukų ir senų metų, lygiai kaip Golfstromas lygina Europos klimato nemalonumą.

SKYRIUS XII.

Taktas ir sveikas protas.

„Kas yra stipresnis už tave?“ — klausė Pajagos Brahma, o Pajaga atsakė: „Vikrumas“.

„Vikrumas suteikia prielankias progas: vikrumo būtinas apsieidimas išvengti jas išlikti.“

„Mokėjimas naudotis vikriais įrankiais lieka apdovanotas, ir dažnai daug greičiau pagarsės, negu tikrai pagarsėjimo vertos įpatybės.“

„Jau išpatybės duosios riektės daug geresnės, negu jau patybės. Vienas margas ant žemės yra daug vertesnis, negu visa provincija Nebuties įalyje.“

— Niekuiomet nepasiduosiu juodam — tarė tulas oficeris, kuomet jį sulaukė juodas kareivis.

— Labai gailiuosi — atrėmė tas pats juodasis, pakeldamas ginklą — tai tuomet turiu tave užmūsti, neturiu laiko grįžti, kad nuvesti kur reikiant baltąjį žmogų.

Oficeris pasidavė.

„Dievas apdovanodamas žmones protu, paliepė jiems už savo darbus atsakyti“ — sako Montesquieu.

— Ponas prezidentai — tarė vienas senis užveizdas prie keltai darbininkų, kurie reikalavo algos padidinimo nepadauginant darbo, — apakysiu Tamstai visą dalyką, kad gerai suprastum. Esu tėvu. Mano sunus yra laivo kadetu, perversija mane padėjimu, ar Tamsta to neužtemijai. Tai neteisinga, ar tiesa?

— Teisingai — atrėmė prezidentas Grant'as — kas jam paskyrė tą vietą?

— Vietinė kanceliarija — atsakė užveizdas. — Tai ne-

teisinga, ar Tamsta to nematė? Kad aš bučiau žemesnis už jį? Kad man palieptų būti ant jo laivo, juk vaikėšas, kurį paklusnomo išmokinau, būtų aukščiau savo tėvo. Jis turi geresnį gyvenimą negu aš, geriau maitinas, geriau gyvena ir miega dailioje, minkštoje lovoje.

— Taip — pasakė prezidentas — pasaulis nelygybės pilnas. Žinau visai panašų atsitikimą. Pažįstu tulą senelį, kuris yra krasos viršininku mažame miestelyje Kentucky. Jis gyvena prie vieškelio mažame namelyje. Yra tai senelis sąžiningai savo pareigas atliekas, bet neužima aukštos vietos. Jo sunus daug aukščiau stovi už jį, negu tavo sunus už tave. Jo sunus gyvena Washington'e, didžiausioje čia name, tarp dailiausių rakandų; valgo ir geria viską, ko tik užsimanys. Gali nuo tėvo atimti vietą viename akimirksnyje, jeigu tik užsimanytų. Tas senis tai Jesse Grant'as, ką gal supratai ir, rodos, visiškai nesiurpina vietos nelygybė. Dargi spėju, kad jis yra pakankintas, kad jo sunus prasiskynė sau kelią.

Kiti jurininkai prasiuko, pabarškino senį užveizdą ir pečius ir išsikirstė.

Kuomet Abraham'as Lincoln'as pirmą kartą rupinosi gauti vietą įstatymdavybės žinyboje, išanksto pasirūpino įgauti 30 balsų. Tie žmonės dirbo lauke. Nesiklausė jie jo gabumų, bet norėjo žinoti, ar pakaktinai jis stiprus. Lincoln'as paėmė plūgą ir, visų lydimas, aparė aplinkui visą lauką. Visi trisdešimt balsavo už jį.

— Nesuprantu kaip tas yra — tarė Napoleon'as — savo virėją — kad kuomet tik aš pareikalaunu pusryčių, kalakutas visuomet gerai iškeptas.

Tas jam buvo stebėtina, nes kartais valgydavo pusryčius aštuoną valandą, o kartais vienuoliktą.

— Šviesiausias pone — atsakė virėjas — kas penkioliką minučių kišu krosnį kitą kalakutą, kad taip iškeptų, kad Jūsų Ciesoriškoji Didybė visuomet galėtų pusryčiauti.

Talantas tokiame amžyje ne visuomet laikosi su taktu. Taktas nupulimui matome visur. Taktiškai elgiantis galima visuomet prie vieno talento daugiau įvykdyti, negu su dvidešimčia talentų be taktos.

„Talantas išsisi lovoje lig pusdienio; taktas keliai šėsta valandą.“

Talantas yra pajiega, taktas — vikrumas. Talantas žino kas dirbti, taktas kaip dirbti. Talantas tveria teoriją, taktas apvelka ją į rubus. Filozofai protauja, praktiškai žmonės veikia.

Pasaulis pilnas teoretikų, vienusių, nepraktiškų žmonių, kurie visą savo gyvenimo energiją suvartoja vienam gabumui, kol iš harmoniško dalyko nepadarys kažkieno, kuomet kiti jų gabumai nunoko, apmirė. Dažnai tokius vienusius žmones vadina genijais ir pasaulis dovanoja jiems jų nepraktišką elgimos daugelyje atsitikimų, nes jie moka atlikti tulą darbą, kurio nieks geriau už juos atlikti nstengs. Pirkli skaitome puikiu žmogumi, kuomet jis yra prekyboje pajiegas, nors draugijoje būtų tikras rungas.

Adomas Smith'as galėjo mokyti pasaulį ekonomijos savo „Žmonių Turtuose“, bet nemokėjo vesti pinigų dalykų savo paties namuose. Daugelis didžiųjų žmonių labai nepraktiškai dargi paprastose gyvenimo aplinkybėse. Izaakas Newton'as mokėjo surasti tverimos paslaptis, bet nebeuorėdamas nuolatos keltis katę su kaciukais išleisti, iškirto sienoje dvi skylis, didesnę katei, mažesnę kaciukams. Beethoven'as buvo didis muzikas, bet pasiuntė 300 florenų kaip užmokėjimą už 6 marškinus ir 6 nosines. Savo siuvėjui išanksto užmokėjo panašią sumą, nors kartais toks biudnas būdavo, kad pietums teturėjo tik sausainių ir vandens stiklinę. Tokį mažą turėjo supratimą apie pinigus, kad vieton nukirpti kuponą nuo lakšto, kuomet reikėjo jam truputį pinigų, pardavė visą lakštą. Apsidaktarą Johnson'ą kalbėdavo, kad jis būtų „pakelęs Hercules'o lazda, kad užmūstų drugį (peteliskę) ar sutrumpintų uodą“. Deanas Swift'as kaimo parapioje nieko neturėjo, nors praktiškasis jo pirmtakumas toje pačioje parapioje susikrovė turtas. Vienas Napoleon'o maršalų lygiai gerai suprato kariškąją taktiką, kaip ir jo vadas, bet nepažinojo taip gerai žmonių ir truko jam vikrumo ir taktos, kokių turėjo kiti.

Ne vienas didis žmogus kartais toks išsiblaškęs buvo, kad rodė neteko proto.

— Profesoriaus nėra namie — tarė jo tarnas, kuris tamsų vakarą dairėsi per langą ir nepažino Lessing'o, kuris baldėsi į savo namo duris, budamas, kaip paprastai, užsimiršęs.

— Tai nieko nekenkia — atsakė Lessing'as — ateisiu kitą kartą.

Ludvikas Philip'as tardavo, kad jis buvo vieninteliu valdančiu žmogum Europoje, valdyti sutvertu, nes pats galėjo nusivaiyti sau čebatus. Pasaulis pilnas vyrų ir moteriškių iš paviršiaus dosningai apdovanotų ir gerai išsilavinusių, nors jie vos gali užsidirbti pragyvenimui.

Neseniai tris žmonės, pabaigę universitetą, dirbo Australijoje ant folvarko: vienas iš Oxford'o, kitas iš Cambridge'o, o trečias iš kasin-kokio Vokietijos universiteto. Tie žmonės augino gyvulius! Mokyti žmonėms vadovauti, kirpo avis! Folvarko savininkas buvo žmogus be mokslo, bet pažino gerai avių auginimą ir ukį.

Nesitikėk per daug iš knygų. Bacon'as sako, kad „mokslas nemokina kaip juo pasinaudoti, bet kad šale jo yra praktiškas protas, dalykų tyrinėjimu įgautas. Sunaudoti knygų žinias reikia rasti vietą šale knygos. Aukštesnis išsilavinimas be praktiško patyrimo silpnina žmogų ir padaro jį netikusiu tikram gyvenimui. Patsai tik iš knygos išsilavinimas priveda prie to, kad žmogus palieka kritišką, nedrąsų, neįtikinčią savo vikrumui, perlipšus prie mechaniško darbo, prie praktiško gyvenimo, perlygus ir per daug išsilavinęs kasdieniniam reikalui.

Knygų ir universiteto išsilavinimas išlygina žmogų, prie to jis yra tik etišku išsilavinimu ir įgautu su darbštumu ir fiziškos įteigos pagalba. Patsai knygos išsilavinimas siekia prie praktiškų gabumų suaukinimo. Knygų kandsi netenka savo ypatiško individuališkumo; jo galva pilna minčių ir teorijų kitų žmonių. Proto gabumas, kurį išsinešė iš kaimo, mokyklose dingio; kuomet pabaigė universitetą, stebisi, kad nestengia slinkti pirmyn drauge su žmonėmis ir aplinkybėmis ir gyvenimo kovoje duodasi apsilikti vaikėsu, kuris toje gyvenimo kovoje puikiai išplėtojo sveiką protą ir praktišką mintį. Universiteto žmogus dažnai klysta skaitydamas krūnį, kuriuo pasiremia, už gavių pajiegas. Jis palieka ideališkoje valstybėje, kur sveikas protas retai apsigyvendina. Pasaulis nelabai rupinasi jo teorijomis ir jo enciklopediškoms žiniomis. Mūsų amžis reikalauja praktiškų žmonių. Dvidešimtas amžis nesiklausia tavęs, kur mokinaisi, ar iš kur atvyksti, bet — ką moki dirbti.

— Gerai mokėjo valdyti tokie, kurie gal nemokėjo paaiškinti, kas tai yra respublika, — sako Tamošius Toliaus bus.

Naujas varpelio balsas.

PARASĖ AL. NOCE.

Bim, bim, bim-m-m!

Suprantama, kad tai varpelio balsas! Daktaras pakėlė galvą nuo paduškos, paskui sėdo ant lovos ir pradėjo gaudyti misliis. Visada manę prikelia iš geriausio miego, po šimto pyptki! Gal načelninko pati vėl sau įkalbėjo, kad jos sunus turi dileriją? Gal ta sėnoji nuo Rinkos miršta?

Pakilo nenoriai, užsimetė užklodą ant pečių ir atidare langą.

— Kas ten?

— Ponas daktare, prašau tuojas ateiti, poni iš Villes Elisa turi astmą.

— A, tai nuo Harancourtų. Tuojaus.

Bent ne dykai ir ne teip toli. Ville Elisa — geri ligoniai. Bet visgi ne labai malonu kelti iš šiltos lovos šaltoj žiemos naktį, visiems aplinkui miegant.

Ne visi vienok miegojo.

Įėjęs daktaras į valgyimo kambarį, rado ten žiburi. Ant kedės buvo jo skrandas, skrybėlė, pirštines, skepeta kaklą užsisukti — ant stalo stovėjo konjako butelis ir stiklelis.

Padėjo tą viską ypata moteriškos lyties, apsirėdžiusi greitai užmestais vilnoniais brabūziais be liemens, su pasiūsiusiais plaukais, miegustoms akimis; dar jauna, išdžiuvusi, turinti didelius dantis, įpuolusius skruostus: viena iš negražiausių.

— Tai jus, Marta?

— Išgirdau varpelį, juk poną daktarą teip neįsileisiu.

— Tiek jau kartų sakiau, kad nereikia kelti iš lovos.

— Ne, ne, to negaliu sau atsakyti. Juk man tą daryti teip malonu.

Ir metė jam pilną atsidavimo pažūrėjimą. Akis dar turėjo gražiausias; atsidavusias šunies akis, rodosi visada meldžiančias dovanos.

Daktaras išgėrė konjaką, apsilvilko skrandą. Marta ją padavė, o paskui pakiso pirštines. Užtai lengvai su spaudė jai ranką ir atsikreipė durų link.

Marta išbėgo dar paskui, meisdama buti atsargiu, da botis.

— Gerai, gerai. Kas gi man gali atsitikti! Labą naktį. Jus tuojaus gulkite, ar girdite?

Ant galo, išėjus daktarui, uždare duris. Visai jau nusiramė, žengė keliu užbertu neseniai nupuolusiu sniegu. Dabar jau ne snigo; oras buvo tyras ir ramus, šaltis sudrutinantis. Žvaigždės žibėjo; daktaras ėjo greitai, truputį atsitolinęs nuo tarno.

Ant galo ne buvo teip blogai, kaip budamas namieje manė. Kad tai turėti ką nors, kas teip rupintusi! Tageroji Marta buvo juk teip prie jo prisirišusi! Ne buvo graži, tai tiesa. Bet paėmė ją dėl kitų jos gerų ypatybių. Likęs našliu, turėjo juk turėti ką nors, kas jo namus vestų ir prižiūrėtų vaiką. Kad žmonės ne liežuviuotų, paėmė negražiausią. Pasisekė jam. Marta buvo labai gera vaikui ir namus vedė paveiklingai. Kaip sudavus burtininkes ryškė, rasdavo viską tvarkoj.

Iš pradžių gynėsi nuo tos globos, nereikėjo duotiesi išleptinti, ypač gi gaspadinei; palengva vienok priprato, ypač kad tas jai teip buvo malonu! Tai juk ir spangas suprastų. Nors tai būtų išdžiuvusi, išbalusi, su dideliais dantimis Marta, tai visgi kiekvienam patinka tokia

bevilte, mandagi, nieko nereikalaujanti, atsidavusi meilė...

Dvi valandų vėliau daktaras grįžo namon. Vėl snigo, buvo šalta. Reikėjo palaukti, kol astmos atakas nepereis. Sunkiai žengė per sniegą. Ant galo buvo namie. Priemenioj degė liampa. Kaip ji viską atmena, ta Marta! Atidarius duris, apsiūtė ji šviesos liepsna nuo žibantės liampos. Apšautė ji šiluma ir šviesa. Ant kamino degė ugnis, ant stalo buvo mašinaitė su šilta arbata, fotelįj sedėjo Marta. Teip laukė jo dvi valandų. Dabar su džiaugsmu pašoko. Paėmė nuo jo skrandį, atnešė pantaplus, pašildytą prie pečiaus šlaifą, padėjo nusirėdyti be nuduoto gėdingumo. Greitai prieš jį stovėjo karštas grogas. Gėrė ir pasakojo apie atsitikimą, o akys atsidavusio šunelio gėrė jo žodžius.

Pirmą kartą užėjo jam mislin, kad ir negraži moteris yra visgi moteris, o dar labiau jaučia negu graži. O ypač šiandien ji visai neišrodė blaivi. Argi gali but blaivi turinti tokį atsidavusį pažiu-rėjimą ir teip karštai mušan-čią širdį.

Išgėrė grogą. Dabar j lo-vą. Marta gražiai išlygino guolį, viską suvedė tvarkon. Dabar labą naktį, pons dak-tare. Padavė jai ranką, pa-žiūrėjo į viens kitą ir dar ne spėjus supasti ką daro, ap-glebė rankoms merginą ir prispaudė prie sąvės.

Bim, Bim, bim, m-m!

Vėl suskambėjo varpelis. Ponas daktaras piktas pakilo iš saldaus sapno. Ir vėl teip šaltai naktį. Kelia iš lovos tykliai, be mažiausio balso, kad ne prikelti ponios dak-tarienės, nes ji paskui pyk-tų.

Nieks ne padavė jam nė skrandos, nė skepetos kaklą užsikurti, nieks nepriminė pergyvento laiko. Sugrįžęs po valandai, nerado nė žibu-rio, nė grogo, nė šlaifroko, nė laukiančių jo pantaplių, nė atsidavusių akių. Tamsoj reikėjo slinkti namon; pa-žiūrėjęs į spintą, rado tuščią konjako butelį. Dabar j lo-vą. Bet pirmą valgyto kam-baryj nuslavė debatus, atsar-giai ranka uždengė žiburį ir stodamas ant pirštų, lino į miegbutį. Tik atsargiai! Tik atsargiai. Kad tik ant ko ne paklupti! Nes bran-gioji Marta miega jausliai, pabudusi naktį, gauna mi-greną, o tasyk jos budas ne-geriausias. Hui! hui! Tik atsargiai, tykliai!

Jurgis

VERTĖ DR. A. L. GRAICUNAS.
J. B. Iš „Daily News“.

Atėjo „Jurgio“ kaina — to didžiausio milžino ir galin-čiaus; tas tamsuolis, susnu-dėlis, nerangus Jurgis turi išliuosuoti visą šventą Rusi-ją iš jungo tirioniškos val-džios. Jo likimas — paimti iš savo rankas vėliuką liuosy-bės, apšvietos, gerovės, lai-mės, žodžių, atgimdyti, at-naujinti teip medegiskai kaip dvaiskai šv. Rusijos pavaldinius ir toliau, sulyg Jurgio muzikės, turės šokti visa pasaulė. Teisybė, Jur-gis šiandien miega, arba, ge-riaus pasakius, tuom tarpu tūno nežinėję, bet jau galima tēmyti ženklus, kad neužil-gio pabus. Na, o tada? Bėda prispaudėjams! Bėda tyronomas, budeliams, krau-geriams ir tt. Jurgis pabus, pratrijs akis, pakels savo sun-

kaimietį ar muziką.
(*) Po žodžių Jurgis supraskim prastą kaimietį ar muziką.

klą galvą ir vienu galingu pajudiniu pečiu sutraukis rečiau, kurie jį laikė apka-lę per tiek šimtmečių, o šmo-teliai rečiau, lekiadami, pri-vers bėgti ir slapstytis visus persekiotojus ir prispaudėjus, kaip Kuropatkinio armija prieš japonus, tas deždžiones ir tt.

Tokiais ir panašiais zo-džiais mus maitina šiandien-godotini atstovai įvairių įvairiausių revoliucijinių kuopelių ir kur tik atstovas gauna progą žodį pratariti į pritariančią jam publiką, jis didžiausią viltį remia ant Jurgio, kaip nesenei dėjo viltį ant kariumenės, ant ku-rios karčiai apsiriko, nes ka-riumenė liko lojaliska, kaip chiniečių siena ir Rusijos valdžia nesubyrėjo.... At-stovams liko vinatinė viltis tik Jurgis. Tas Jurgis ne vie-nas: jį šventa Rusija skaito apie 75000000, ir jis, syki pabudęs, užslėgs visą armiją su jos kanuolėmis, ir išliuo-suos visą šventos Rusijos žemę, išvalys ją nuo negeistinių elementų ir nauja era už-gims šventoje Rusijoje; ji sa-vo įtekme išplėtos po visą pa-saulę....

Bet lai bus man daleista prisiziūrėti tam Jurgiui, ar ba, geriaus, žvilktėk tu skaitytojai šio straipsnelio, nes aš jau Jurgį tēmyju nuo poros dešėtu metų, ir už-duokim sau klausimą, ar iš-tikrųjų Jurgis įstengs šventą Rusiją atnaujinti ir ar galės suteikti visai pasauli tą lai-mę, apie kurią šiandien atsto-vai skelbia? Jau vienas atsto-vas „Šventos“ daug žen-klina, geriaus jai pritiktų vardas „Prakeiktos“, nes tai yra žemė, kur kuigaikštis „Degtinė“ viespatauja, kur išgamytė ir kriminalas bujo-ja, žemė, nelyginant kempė, prisigėrusio nekalto kraujo, kur gyvastis ir dora žmogaus nėra pagodota. Kaipgi tad galima vadinti „Šventą Ru-siją“.

Keistas dalykas ir labiau-siai skaudus, kad net ypotos ne Rusijoje gyvenančios iš-tikrųjų tiki, kad Jurgis yra kuom daugiau, kad jis turi užslėptas ypatybes, kokias neatbutinai reikia išstudie-rei, jei arčiau prisitartinus.

Nepaprastas tai būtų daly-kas, stebuklai, kokiems, at-leiskit, aš jau perstojau beti-leiskit, kad Jurgis daug kuom skyrtsi nuo paprasto Rusi-jos kareivio, prekėjo, ar ba-jioro! Jurgis yra tai tėvas visų tų skylių, trukumų, yra tai blogo priežastis. Koks medis, tokis ir obuolys! Pa-saulė šiandien mato ir žino nuožmumą ir dorumą Rusijos kareivio ir jei mes žinom tą, tai mes pažystam, po teisybės, ir Jurgį, nes didžiausia dalis Rusijos armijos susideda iš kilmės Jurgio. Koksgi tada skirtumas yra, ir kur tada yra toje „netolima laimė“, kurią mums žada atstovai?

Kumščia visur valdo — nuo šeimyniško gyvenimo li-pant augstin. Jei Rusijos Jurgis savo pačios dusyk į sanvaitę neapdauso, tai žmo-na perstoja tikėjus, kad vy-ras ją myli ir neretai kumu-tės, suvėję, tarp sąvės skun-džiai, kad vyras jos nemyl-i, nes jau porą sanvaidių jos neapdausė.

Jurgis viespatauja savo šeimynoj su geležine pirš-tine, jis ištikrųjų yra nuožmus žvėris savo šeimynoj. Vai-tas viespats volostije ar gmi-noj, jis nesigėdi duoti sau ranką pabučiuoti 3 syk se-nesnei ypatai, jis savo puik-kybe didžinojasi ir prie ma-žiausios progos rėžia į žandą savo pavaldiniui, išreiksdamas savo autoritetą. Pristovas rėžia vaitui ir teip lipa viens ant kito iki pastato piramidą siekiančią šventą Petrapilį.

Jei Rusija turi išsivaduoti iš po jungo despoto, tai arba tik mes išsivai galim ją iš-vaduoti ir tai ne kulkoms, ar kanuolėms, bet per apsviet-mą abelną, per mokslą, todėl visų išsivai priderystė švie-sties ir mokytiesi, o ypač at-kreipti atidą į armiją augan-čios jaunutės mūsų generaci-jos. Šelpkim ją iš paskuti-nųjų; arba pašalinę kokią galingą viespatystę gal susi-mylės ant badaujančios šv. Rusijos ir išvaduos ją iš po jungo cariškos valdžios, bet vargiai antras punktas atei-tiks.

IŠ VISUR.

14 d. balandžio, portė Chatum Anglija pardavė še-sis savo kariškus laivus, ka-dangi laivynės užveizda lai-kė tuos laivus jau per senus-iais. Terp jų buvo ir 10740 tonų mušio laivas „Sans Pa-reil“, kurio padirbimas kaš-tavo \$3597210; pardavė gi jį tik už \$133000.

Berlyne pasimirė socia-listų partijos parlamento pa-siuntinys Ignaz Auer. Lai-dotuvės dalyvavo 50000 so-cijalistų. Ant kapo laikė kalbą socialistų partijos va-dovas, parlamento pasiunti-nys Bebel.

14 d. balandžio, vakare, mieste Mexico 5 minutes traukėsi žemės drebėjimai. Laikrodžiai mieste sustojo, užgeso elektriniai žiburiai. Daugelis gyventojų nakti-niuose drabužiuose išbėgo ant gatvių ir nedrįso grįžti namon. Žmonių laike žemės drebėjimų vienok ne prazu-vo.

Iš Prancūzijos likosi iš-vyatas billardistas amerikoi-nas George Sutton. Prisa-kyta jam išsinešdinti iš Pran-cūzijos į 48 valandas.

Maskolijos kelių mini-sterija įveda naują būdą lai-ko apskaitymo. Pora bus apskaitoma 24 valandoms, o ne dusyk po 12. Laikrodžiai turės rodyti ne 12 valandų bet 24.

Minske, gubernatoriaus rume rado pametą bombą, bet ji ne explodavo. Susi-rėminie revoliucionierių su-rumo sargyba, vienas polici-stas liko išnušautas, o du su-žeisti.

Pagarsėjęs Maskolijos darbininkų vadovas Krusta-lev, pernai išsiųstas į Siberi-ją, iš ten pabėgo ir yra jau užsienyje.

Nuo smarkių lytų, Ma-cedonijoj ir Mažojojo Azijoj užgimė tvanai. Miestas Brus-a, Adabuzar, Kutahia ir Audin, teipgi veik visi ap-linkiniai kaimai vandens už-lieti. Tvanuose prazuvo daug žmonių ir galvijų.

Maskolijos bajorų vado-vai Peterburge atlaikė pa-slapstą susirinkimą ir nutarė reikalauti uždarymo visų universitetų ir augstesniųjų mokslo įstaigų. Manoma, kad bajorų vadovai prašys caro išvaikyti dumą.

Mieste Homelij, Baltgu-dijoj, pulkai jaunų vyrų, apsiginklavusių peiliais ir re-volveriais, vaiksčiojo gat-vėms,ėjo į žydų namus ir prisakė žydams į tris dienas išsinešdinti iš miesto, kitaip žadėjo juos išskerti.

Laikraščiai paduoda, jog ant salos Malto susivaziuos Italijos ir Anglijos valdonai, terp kurių bus apkalbėti svarbus abiejų viespatystėjų politiškieji reikalai. An-glija mat stengiasi izoliuoti Vokietiją, nuo jos atimti vi-sus draugus.

Motėsis Abisinijos val-dono Mengiko, ciecorienė Taitu, dvi savaitė atgal iš-keliavo į Asinaselstį į vieną klioštorių. Dabar ji pranešė savo vyrui, jog atsikako nuo sosto ir vėliau likusią gyven-i-mo dalį gyventi krioštorių, grįžti pas vyrą nenori.

12 d. balandžio į New Orleans atėjo žinia, jog Hon-duras prezidentas Bonilla, su likučiais savo armijos pa-sidavė nicaraguičiams, atida-vė jiems ir paskutinį miestą, Amapala. Taigi dabar gali-ma laukti galutinio pasibai-gimo karės.

Londoną, 12 d. balan-džio, atlekė iš Berlyno vokiš-ka-orlaivys su D-ru Wege-ner. Orlaivys tas, į 19 va-landų, nulėkė 812 mylių.

Rumunijoj, Jassy distrik-te gyvenanti žydai atsiskaukė į apskrčio viršininką melda-mi pagalbos. Jis vienok at-sakė, kad tam reikalui truk-sta jam pajiegy, rodijo žy-dams išsinešdinti iš Rumu-nijos pirmą, negu juos kalmie-čiai išvyti.

D-ras Kennard, komiso-rius „Society of Friends“, iš-siūstas į Maskoliją ištirti Maskolijos baduolių padėji-mą, parąšė iš Samaros, jog bado apimtose provincijose yra 20 milijonų žmonių, ku-rie be pašalinės pašelpos ne-gali sulaukti rudens. Vienoj tik Samaros gubernijoj yra dabar 750000 žmonių netu-rinčių ką valgyti. Iš tų tik pusė į 24 valandas gauna valgį susidedantį iš svaro duonos ir blūdelio sriubos. D-ras Kennard atsiskaukė į Anglijos ir Amerikos gyven-tojus melsdamas gelbėti Mas-kolijos žmonis.

Kadangi rinkimuose Fin-landijos seimo atstovų iš-rinko daugumą socialistų, tai Maskolijos caras pasiren-gęs išvaikyti Finlandijos sei-mą, jeigu tik jis užgirs ko-kias nepatinkančias carui tiesas. Jeigu tas pagimdytų maištus, Finlandiją užim-sianti Maskolijos kariumenė.

Maskolijos дума išskyrė iš savo tarpo juodašimčių atstovą, vice-prezidentą „San-jungos tikrųjų maskolių“ Puriškievičų už įželdimą du-mos prezidento Golovino.

Kaip Berlyno laikraštis „Tageblatt“ garšina, laike svečiavimosi Anglijos kara-liaus Ispanijoj, likosi sutver-tas ryšis tarp Anglijos ir Ispanijos. Sulyg padaryto sutarimo, užgimus karei Anglijos su koku nors kraš-tu, Ispanija paveda savo por-tus Anglijos laivynei, Angli-ja gi turi Ispanijai suteikti diplomatišką ir pinigiską pa-ramą.

Paryžiuj likosi nušautas bankierius E. Bonvist jo išleidiama laikraščio redak-cijoj.

Mieste Lodz, Lenkijoj, nesugautas vyriškas ant gat-vės pradėjo šaudyti į žydų vaikus. Jo šuvių dvi ypatos likosi užmuštos, o keturios pašautos.

Stolypin uždraudė dumai naudotiesi iš statistikų žinių, surinktu žemiečių įtaisų apie prigrulavusių peiliais ir re-volveriais, vaiksčiojo gat-vėms,ėjo į žydų namus ir prisakė žydams į tris dienas išsinešdinti iš miesto, kitaip žadėjo juos išskerti.

Laikraščiai paduoda, jog ant salos Malto susivaziuos Italijos ir Anglijos valdonai, terp kurių bus apkalbėti svarbus abiejų viespatystėjų politiškieji reikalai. An-glija mat stengiasi izoliuoti Vokietiją, nuo jos atimti vi-sus draugus.

Austrijos sostapilė Vin-dobonoj, nuo 15 dienos kovo, traukėsi duokėjoj streikai, kurie dabar pasibaigė laimė-jimu darbininkų.

Jenos universitete, Vo-kietijoj, daleista immatri-kuoliuoti ir moteris studen-tes; iki šiol čia moterys galė-jo but tik liuosoms lekcijų klausytojoms.

Serbijoj daugelyj vietų užgimė dideli tvanai. Kaip kur yra čiel apskričiai už-tvėnusų vandenių apsemti.

Juodašimčių laikraščiai Maskolijoj vėl pradėjo siun-dyti tamsias minias ant žy-dų, išmielinėdami pasakas apie pavogtus ir paplautus žydų velykoms krikščionių vaikus. Stengiasi mat laike velykų pagimdyti, kur tik galima, žydų skerdynes.

Grįžtant kunigaikščiai Nikolajui Nikolajevičiui iš Carskoje Selo, netoli staci-jos Kuzmino bandyta ant jo trukio užpulti, bet užpuoli-kus pamatė pastatytas ant sargybos kareivis ir šuviais juos nuo kelio nuvijo.

10 d. balandžio iš Peter-burgo išsiuntė į Siberiją 340 politiškujų prasizengėlių.

Šiaurinėj Afrikoj, Mo-rokko sultanate, pasikėlė čia-buviai apstojo miestą Casa-blanca, žada miestą išdegti ir išskerti visus apsigyve-nusius jame europiečius. Casablanca išplaukė, ginti miestą nuo užpuolikų, pran-cūziškas kariškas laivas „Lalande“.

Prancūzijos randas už-steliavo kariumenės maistui Chicago skerdyklose daug mėsos blekinių.

Portugalijos sostapilėj Lisabonoj vienuose namuose užgimė gaisras. Ugnyje pra-žuvo 15 ypatų.

Pernai, neva už nuopel-nus užlaikyme tarp tautų sandaros, Christianos akade-mija pripažino Amerikos pre-zidentui Rooseveltui dovaną iš Nobelio užrašo. Presiden-tas dovaną priėmė, visai neti-kėdamas, kad su tuom pri-ėmė ir pareigas. Viena iš tokių pareigų yra: kad gavęs dovaną, turi apdirbti iki 1909 metų vėliausiai atsakanti pranešimą ir jį perskaityti Norvegijos mokslo akademi-jos susirinkime. Tą priren-gti Rooseveltui nebus teip lengva. Gal jis pasisamdys kokį raštininką?

Sulyg privatiškų, atėju-sių į Paryžių telegramų, Ud-ja apskritį maurai užpuolė netikėtai ant vienos dalies prancūziškos kariumenės ir daug kareivių išmušė. Ran-das teisingumo telegramo nepatvirtino. Jeigu tas pa-sirodytų teisingu, tai karė Prancūzijos su Morokko bus neišvengiama.

Prancūzijoje, mieste Mar-silijoj sutreikavo duonkepiai, kadangi jų reikalavimus at-metė darbdaviai.

Perkratinėjimą biudžeto Maskolijos дума pavedė spe-cijalistai iš jos sanarių iš-rinkti komisijai. 80 balsų socialistų vien reikalavo at-metimo biudžeto. Nesutiki-mai vienok dums su Stoly-pinu ncolatai suteikia du-mai pabarimus už neva per-žengimą jai suteiktų tiesų. Savo kvailais pabarimais jis tik erzina dumą ir daro ją sau neprilankesne.

Iš pietinės Maskolijos pulkais nešdinasi į užrube-žius žydai, parduoda viską, ką turi, kadangi jie masko-liškų velykų dieną bijosi ekerdynių.

Mieste Lodz, Lenkijoj, atsitinkla susimušimai tarp prigulinių į skirtingas par-tijas darbininkų. Susimušime 8 d. balandžio 12 darbininkų likosi užmuštų, o 14 sužeis-tų.

Jenos universitete, Vo-kietijoj, daleista immatri-kuoliuoti ir moteris studen-tes; iki šiol čia moterys galė-jo but tik liuosoms lekcijų klausytojoms.

Serbijoj daugelyj vietų užgimė dideli tvanai. Kaip kur yra čiel apskričiai už-tvėnusų vandenių apsemti.

Jenos universitete, Vo-kietijoj, daleista immatri-kuoliuoti ir moteris studen-tes; iki šiol čia moterys galė-jo but tik liuosoms lekcijų klausytojoms.

Serbijoj daugelyj vietų užgimė dideli tvanai. Kaip kur yra čiel apskričiai už-tvėnusų vandenių apsemti.

Serbijoj daugelyj vietų užgimė dideli tvanai. Kaip kur yra čiel apskričiai už-tvėnusų vandenių apsemti.

9 d. balandžio, mieste Berne pasimirė buvęs Švei-carijos, geriausiai surėdytos respublikos, prezidentas Le-onhard Hummer, sulaukęs 85 metų.

Terplantiškoji sandaros konferencija mieste Haagoj, Holandijoj, prasidės 15 d. berželio.

Aukantojams išleidimui daktaro Šliupo angliskos knygos.

Porą metų atgal D-ras Šliupas gyres, kad turys ga-na gerai parašytą knygą angliskoj kalboj, kurioj per-statyta svetimačiams lietu-vių tauta bei jos visas poli-tiškas judėjimas. Viešai per laikraščius aš raginau tau-tiečius darbininkus aukauti centus tos knygos išleidimui. Clevelande, Ohio, surinkau \$2.50, patsai aukavau vieną doliarį (\$1.00); abelnai per mano agitaciją tos knygos išleidimui aukų suplaukė ne mažiau kaip \$20.00. Visos aukos suplaukė pas autorių to veikalo, D-rą Šliupą, bet kad jojo nuomonės persikei-tė dabar, jis stojosi prieš socij. revoliucijos, tai nesi-norėtų tikėt, kad jis ir tos knygos ne pertaisyty, nepri-taikytų jos prie savo dabar-tinių nuomonių. Jeigu teip, tai tą knygą nevertėtų išlei-si darbininkų aukoms. Jau manęs kels kartus klausė clevelandiečiai, ką aš manau daryt su toms aukoms (\$2.50). Tai aš pranešau, kad aukau-tojai reikalauja paaiškinimo nuo paties autoriaus veika-lo, ką jis mano daryt su toms aukoms! Aš vėlyčiau, kad tos aukos būtų pusiau skiria-mos: pusė tikriems revolu-cionieriams S. D. P. L., o kitą dalį išleidimui socia-listiškų knygų, tokių, ku-rios aiškina ekonomiską kovą varguolių luomos ir apgina jų reikalus.

K. Rutkus.

Užbaigę šito raštelio tur-jome išleisti ne dēlo, kad ne pritartume, bet todėl, kad tas, kas ten yra, yra prie-singu elementariškam taktui. Nepritinka peikti kito dar-bą, kad tam darbi sudėtos aukos tektų darbo peikėjui, nepritinka teipgi viešai girti savo darbus. Ką drg. Rutkus ketina išleisti, tą gali visų žiniai pagarsinti sky-rum. Gyrimą vieuok, ap-skritai sprendimą apie teip darbo reikia palikti ne sau, bet kitiems. Pats nieks es-gal but savo sudžia.

Red.

APGARSINIMAI.

SKAITYTOJAMS!

Skaitytojams, kurių pre-numerata už „Lietuvą“ išsi-baigė ir iki šiol jos neatna-ujino, siūnciamie šį paskutinį „Lietuvos“ numerį. Kas šio-se dienose neužsimokės, jau ateinančio „Lietuvos“ nume-ro negaus.

Todėl kurie esate skolingi už prenumeratą ir ne norite, kad „Lietuva“ liktų sulai-kyta, tai tuojaus prisųskite už-mokęsti.

A. Olszewskis,
„Lietuvos“ Išleistojas.

Vaiko atsakymas.

Mokytojas Arnold pradėjo mokykloje bartis ant labai negabaus vaiko, ant ko tas vaikas, žiurėdamas tiesiog mokytojui į veidą, atsakė: „Kodėl Tamista teip piktai bariesi? Išties, aš darau teip gerai kaip tik galiu“.

Koki didelį žingsnį pirmyn padarytų visas svietas uma-me laike, jeigu kiekvienas iš mūsų darytų teip gerai

kaip jis tik gali! Mes stame ypatais, kurios la-rai žino kas joms blo-nok nepaisydamos to, si už jo, mes žinome, kurios labai gerai žino ka-jas sviete pakels, vienok at-sisako į daryti, apleidžia tąjį darbą; mes pažystame teipgi ypatais, kurios yra pū-nai persitikrinusios, jog an-svieto nėra geresnės gydo-lės nuo ekliuvo, žarnų dese-kumų, kaip Trinerio Ameri-koniškasis Eliksyras Kartio-jo Vyno, vienok tos ypata-daro mėginimus su menko-vertės vaistais, su nepažys-tais daiktais. Trinerio Ame-rikoniskasis Eliksyras Kar-tiojo Vyno visada buvo ir yu-geriausias, kadangi jis abso-lutiškai saugus, kadangi jū-visada gelbi, jeigu pagel-bėti galima, kadangi jisai su-tvirtina gromuliojimo siste-mą. Be abejonės, Tamista padarysi geriausį ką gali pa-daryti, vartodamas Trinerio Amerikoniskąjį Eliksyrą Kar-tiojo Vyno nuo visų skilvių nesveikumo, nuo mažiausio negromuliojimo apsiereiki-mų. Gaunamas aptiekose.

Jos. Triner

799 S. Ashland av.
Chicago, Illinois.

Pastojės Laimingų.

Apriliaus 1 dieną, 1907 m. O dabar dėkavoju ponui Prof. Collins už vaistus ir už sveikatą. Dėkavoju tukstan-čius kartų už tą sveikatą, kurią atgavau. Negaliu nie-kaip atidekavoti už šitą lo-ką ir išgydymą sunkios ligos užpuolimų; sunkiai atgavimo kvapo, ligos plaučių, skaudė-jimo krutinės, galvos ir ne-dirbimo vidurių, sunkei at-valinimo greitai. Ir nervali-dabar geri. Negaliu šiandien atidekavoti už šitą gerą ir at-sidžiaugti per išgydymą. Brangūs Dr. Collins Med-Inst. ponai esate pašlovinai nuo visų žmonių visoj Ame-rikoj. Dėkavoju labiausiai pačiam profesorui, nes kaip nieks niekur nepagalbėjo, tai prof. Collins Medical In-stitutas mane išgydė.

Su guodone meilingas
Vincas Jaraminas
5 Stillman st.
Boston, Mass.

Draugysčių Reikalai.

SVISOS PASAULS DARBININKAI EIKIT Į VIEN!

Švieskime 1-mą dieną gegulio.

Brooklyn, N. Y. Suvienuos lietu-viškos dratės surengė iškilmingą ap-vališkojimą 1-mos dienos gegulės su demonstracijomis gatvėmis. Demon-stracija prasidės 7 valandą vakare. Tame apvališkojime dalyvaus 15-ka draugysčių. Nutarta kiekvienai dratėi turėti po transparentą ir nešti buti-ant amerikoniškas vėliavas. Demon-stratū turės raudonus ženklus (kukar-das). Neturinti ženklų, turės užsimo-kėti už žėną po 10 c. Į sveatinę moterim dykal. Demonstracijoje grie-tyrs benei. Po demonstracijų sugry-žis į svetainę Gergeno, 91-93 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pralabos but lietuviškai, angliskai ir maskoliskai. Širdingai užkviečia ant apvališko-jimo.

Pirmas Didelis Balias!

Chicago, Ill. 109 kp. S. L. A. turė savo pirmą balių, nedėlio 28 d. ba-landžio (April), 1907, ant Klacel salės kampos 19-tos ir Leavitt gatvių. Už-kviečiame visus lietuvius ir lietuvaitės ant to mus pulkas balius atsišlan-ki ir pasilinksminti. Balias prasidės 3-čią valandą po pietų.

Teipgi pranešam jog bertainis su-sirinkimas atsisbu 20 d. balandžio, Sre-batos vakare, M. Meldžio salėje, 63 W. 25th St. Kviečiame visus skaitli-gai susirinkti.

KOMITETAS.

DIDELIS BALIUS

Chicago, Ill. Drėstė D. L. K. Gėdė-mino parengė balių subatos vakare 21 diena balandžio (April), 1907 m. „Ak-las Hall“, 32-34 Emma st. Balias prasidės 7 val. vakare. Tikietai ryd su motere 25c. Kviečia visus atsišlan-ki.

KOMITETAS.

Chicago. Drėstė Apvėzdos Dievo rė-rės savo balių, nedėlio 28 d. balandžio 1907 m. Prasidės 5 val. vakare. Fraheist Turner Salėje, 3417-3421 South Halsted St. Tikietai goral 25c. Musi-ka, prof. Kleferio. Kviečia visus atsišlan-ki.

KOMITETAS.

Chicago. Drėstė Apvėzdos Dievo rė-rės savo balių, nedėlio 28 d. balandžio 1907 m. Prasidės 5 val. vakare. Fraheist Turner Salėje, 3417-3421 South Halsted St. Tikietai goral 25c. Musi-ka, prof. Kleferio. Kviečia visus atsišlan-ki.

KOMITETAS.

Chicago. Drėstė Apvėzdos Dievo rė-rės savo balių, nedėlio 28 d. balandžio 1907 m. Prasidės 5 val. vakare. Fraheist Turner Salėje, 3417-3421 South Halsted St. Tikietai goral 25c. Musi-ka, prof. Kleferio. Kviečia visus atsišlan-ki.

KOMITETAS.

Chicago. Drėstė Apvėzdos Dievo rė-rės savo balių, nedėlio 28 d. balandžio 1907 m. Prasidės 5 val. vakare. Fraheist Turner Salėje, 3417-3421 South Halsted St. Tikietai goral 25c. Musi-ka, prof. Kleferio. Kviečia visus atsišlan-ki.

L. KLEIN, KAMPAS HALSTED IR 14-tos GATVIU.

Musų lietuviški pardavėjai.

Petras Stefanaitis, Pardavėjas No. 117.

Ona Kučinskaitė, Pardavėja No. 114.

Otto Šukla, Pardavėjas No. 33.

Vestuviu Suknios.

Mes turime savo sakrovoje daugiau kaip 300 vestuvės suknių ir daugelis kaip 40 įvairių stilių. Mes parduodame suknius už \$10.00, už kurias kitos krautuvės ima \$15.00. Tos suknių po \$10.00, yra pastutos iš gražių baltų japoniškų šilkų, apsiuvinėtos juostelėmis; slydžiai pamušti pritinkančiu pamušalu; visokių didumų po \$10.

Mes taipgi turime suknių ir iki \$50.00.

L. KLEIN

HALSTED & 14TH STS.

Didz. štoras
ant
West Side

Ataras vakarais:
Penedelo, Keltvergo
Subatės.

UNI-VER-SAL GYDUOLIS

Visi žmonės užsikli mums ir mūsų gyduolius, kuriuos duodame teisingai rodyti per laisvą dyk. Kaip išgydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Slinkimą plaukų ir Pikių, Pūkus, Sauslę įdegimą, Diderivę, Niežus ir lytiškąjį brudą. Gyduolius nuo dantų geriausias už 20c. Nuo kojų užlignų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono visokių su padėkavimais nuo žmonių laisvą tautiškų. Rašyk pas mus: J. M. BRUNDZĖ CO., 996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

AR NORI GERA IR GEROJE VIETOJE LOTĄ?

Jei taip, tai pirk lotą ant Auburn ulės arba ant 33rd ul. priešais Sv. Jurgio bažnyčią. Lotai dideli, turi didelį alės, gražiojo, ramiojo, lietuvių apgyventojos vietoje, prie lietuviškų bažnyčių.

Lotų prekės nuo \$900 ir augčiau. Šie lotai už metų bus verti \$1200. Yra tik 19 lotų ant pardavimo. Paskubinkite kas nori įgti gerą, gerą vietą lotą, pakol dar yra iš ko pasirinkti.

Lotų agentai:
A. Olszewski, 3252 So. Halsted St.
Felix J. Wenglerki, 3137 S. Morgan St.
J. Tananavičis, 3244 So. Morgan St.

ŽMOGAUS SVEIKATA!

Gėda tau kad pilkas. Naujaisio išradimo gyduolis sulaukymui slinkimo, eugarbinavimui, nuėdymui ir užaugimui plaukų; ant nuplikusios galvos sulauko slinkimo plaukų; 3 dienas, jeigu naudosi mano gyduolius, kurios išvalo kraują; geriausias gyduolis ant sveto. Prasišalina visos ligos, vyriškas lytiškas ligas, moteriškas ir vaikų. Užlaikau geras vaistus nuo reumatizmo, sausgelsio, kauko gėlumo, prasišalina ta viską; 3 dienas—\$3.00. Nuo dantų skaudėjimo, sustoja akies mirksnyje, 50c.; nuo pašikėlimo gumbo 35c.; nuo nugaros dervinų \$1.00; nuo nugaros karpų ir kornų ant rankų ir kojų tik 50c., nes jeigu nuplaustai juos su britva ar knom kitu, tai jie dar labiau auga, kornas augdo; 3 dienas. Jeigu šlampa ir prakaituoja tavo kojos ir atsi- duoda baltas smarve, tai vartok mūsų gyduolį, kuri tuojau pašalys ta viską ant visada, tik 50c.; jeigu yra tavo stuboj blakiai ir kiti vabaly, tai vartok mūsų žolės, o tuojau pamatysi, kaip jie visi pranyks. Turiu iš Prusų Trajanos 28c.; nuo susilapinimo lovo—\$3.50; nuo stokos vyriškumo—\$4.00; nuo užsikrečiamų daugel visokių ligų—\$7.00; nuo miego, idant kudiš miegotų tik 50c.; jeigu nemiega tavo kudiš, tai vartok mūsų gyduolius, kurios pašalys visas vaiko ligas, o kudiš miegos dieną ir naktį. Nuo dieglių—\$1.00; nuo pūky ant veido—50c.; kraujo užaugintojas \$3.00, jeigu nori būti dailus, druska ir riebus, tai vartok tą gyduolį; nuo moterų ligų ir nevaisingumo ir tt. neseniai apsi- vedusiems davinėjio pulkas rodoas tik už \$5.00. Mės užlaikome visokias žo- les ir gyduolius, kokių pas kitus gy- dytojus nesiranda ir ty gyduolių čionai garinti negalime, bet aprašyti savo ligą arba nuo ko ir ko nori, o mės viską jums suteiksime. Nėk pas Amerikos d-rus, nes jiems tik rupi žmogaus dar- bininko pinigai, o ne jo ligą. Gyduo- lis slunčiamas į visas dalis sveto. Se- kretus užlaikome šventoj slaptiųjų. Norėdami gauti atsakymą dėkite už 10c. markę dėl visų informacijų. Ad- resuokite taip:
Prof. Leo P. Getch, Jamaica, N. Y.
P. O. Box 64,

Inserted by U. S. Foreign Press, Vanderbilt Bldg. N. Y.

Valstai iš laboratorijos Orosi yra pripažinti geriausia ant viso sveto.

Tikras uždikrinimas, kad nėra niekame geresnių vaistų kaip iš la- boratorijos OROS. Paruošimas duoda tikra garancija, kad jeigu valstai ne- suveiks ligos 10 dienų, tada sugrąžinsiu pinigų, bet tikal tumei, kada išvežai dais valstus bus suveiks.

Jeigu nebutume persitikrinę apie gerumą vaistų, tai negadintume garantių po laisvą dyk.

Valstai Orosi yra rezultato daktariško mokslo, tyrinčio per daugelį metų ir šiandien galime pasididinti gerą vardą. Valstai-gydo: reu- matizmą, ligas, silpnumą, idilį ir visas kitas ligas, kurias daktaras mokslo yra išgydęs.

Mes turime šalis pripažintus daktarus, nes nenorime atiduoti ant gydytojų vardo.

Mes gerstam teisingą gydymą mūsų pajenčių, dėl grašelio ir geriamo mūsų vardo, kada mūsų valstai Orosi duoda didžiausią pagel- bėjimą.

Sveikatos poros akiu mato geriau negu viena pora.

Suprantamas dalykas, kad per mūsų uždikrinimą galima ligą ge- riau ir greičiau išgydyti ir priimti atsakomius valstus, negu daktar- rikuose institutuose, kur yra vos vienas daktaras, o šitas vienas si- nimas, negali taip gerai visas ligas padinti, kaip šie, ustad ir negali taip gerai ligą išgydyti.

Ar gali gauti geresnį uždikrinimą, kaip būtų gydomas šiekį suma- sių ir permanenčių daktarų, kurie gis tikai su gariningais gyduoliais OROS.

Jeigu sergate arba jaučiatės nevaliai sveiku, parasykite lietuviškai visus ženklus ligos, atsiuokite su pilna vilgia ir bukte uždikrinti, kad su geru daktaru pagelbi ir garinami gyduoliais Orosi, įgytite sveikata.

Mūsų daktari yra labai mielai atsidūrę ir per jį pagelbi jusi tuksantais ligonių likol išgydyti.

Neviršingas dalykas sunkiai uždikrinti pinigų atiduoti dykai kokiame nors daktarišku institutu, arba kitame apgadinėjame, kada pausmės gali gauti geriausių gyduolių ant viso sveto ir pagelbi šiekį daktarų už labai pigų prikų.

AMERICA EUROPE CO.

161 Columbus Avenue, NEW YORK, N. Y.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuve.

Guodotiniams tautiškos ir ba- nytinės Draugystės išdirba: Karuvas, Amerikoniszkas, Wollwase, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zerkelius, Kepures ir del Marsaiku pures.

Nėradamos guodotinos Dries, arba guodotini Kunigai, kad juos darbas būtų prideranciai atliktas ir tuom sušelpi savo tautę, paveskite ji tikrai lietuvačiai.

T. ANDRUSZEWICZ & CO.

115 W. Division St., Chicago, Ill.

Iszgydau in 5 dienas VARICOCELE HYDROCELE

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Strikturą, telpi užkrečiančias kraujų užuony- jimus, nusilpėjimą nervų, Hydrocelį arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garias ofortas tel- kiamo visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keitoliškos viokių daktarų be pasididinti ir idavę savo pinigų dykai, vardan parodyti jog at turis vienintelį būdą su kurio pagelbi ant visados Jus išgydysia.

Nemokėkite už neišgydymą, tik už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsikrečėjusius, išgydau galutinai.

Iszgydau gylintus

MOTERIŠKAS LIGAS.

Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltiję, pagai mano meto- dos sutaisyta valstas išgydau pa- sekmingiausiai.

KRAUJO UZNUODYJIMUS.

ir odos ligas, paveidant: išbėri- mus, skaudėjimus, plaukų nusil- kimus ir tt.

az išgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

DR. L. E. ZINS, 247 W. Madison ir kampas Sangomon St., CHICAGOJE.

Priėmimo valandos: Nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakar. Nedėliomis, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

"LIETUVOS UKININKAS"

Lietuvių Demokrati Partijos Laik- raštis skiriamas Lietuvos darbo žo- lams. Išeina viena karta per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoj.

Jame telpa teisingos žinios iš viso Lietuvos ir kiti krašty svieto, Lietu- voj metų prekė \$1.00; Amerikoje \$2.50.

Kam yra mola prigimta šalis, tėvy- nė-Lietuva, tai užsirašykite mištelį laikrašči, o žinošite kas ten dešai da- bartinamie revoliucijos laike. Vienas numeris ant pamatyto 5 centai. Ame- rikijoje vyriausio agentu:

M. J. Damijonaitis, 3282 90, Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. Kulis

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Tapgi turi didelę praktiką ir gy- do pasekmingai visokias liapanozias užsikrečėjusias ir pasilpaningas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Lietuvių Daktaras

Marija Dowiat

Kauno gub., Šiaulų pav.
723 W. 10th STREET, CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1200, Telefonas Canal 7092.
Telefonuoti galima iš kiekvienos aptikos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirto.

Visai Dykai

Didžiausias Katalogas

Lietuvizskoje Kalboje

Bus nusiustas kožnam kuris prisius savo tikrą vardą, pra- varde, adresą ir pora markiu. Naudingas, reikalingas kož- nam lietuviui ir lietuvi.

JAME TELPA

teisingi aprašymai apie suvėr- 300 visokių knaustų, nesveikumo, vyrų moterų ir vaikų. Izsazkina pradžia, prieštasi ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekes visokių naujausių elektro-gydančių apa- ratu, Roberniu daiktu, Magiszu Aparatu, Drukuojamui ir Razo- mu Masinu, Stereokopd ir Jem Paveikslu, Armoniku Koncertinu, Britvu ir daugel kitokių kožnam reikalingu daiktų. Rasyktojaus.

Izsikrpe zelta, Izsikrpyk ir pristuk mum, o už dveja diena Didžiausias Lietuvizskas Katalogas bus tavo namuose.

Vardas.....

Adresas.....

Miestas ir State.....

John's Supply House

Pilsen Station, Chicago, Ill.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai iš- troškęs, o pas jį ga- lima atsivesti, nes jis turi pilną, baltą bavaršką alų, gar- diją ruską očičėną, aršiką, cigarus, ir kitus liavanas, oisagis rus gauli fmgous puikų uikandį kiekviena diena, tai jau negali ligiai su tamisia kalbėti. Lik sveikas, turis skubintis. Prie to jis turi pilką salę vestuvės, mitingams ir pa- kliausio kiekvieno, o ypač už vertę su- kalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patamsinsiu už dyk visokiame reikaluose ir provose. Atsivairė iš kitų miestų gali gauti geriausių narkų.

Petras Szlakis,

3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Terpe 33-cioles gatvės ir 33-cioji Place.

Telefonas Yards 6012

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW

Chamber of Commerce Bldg., Room 709

S. E. Corner La Salle and Washington Streets

CHICAGO, ILL.

TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvių advokatas, baiges moksli- jurispudencijos šia Amerikoje. Veda visokias provas, civiliškas ir krimina- liškas, visuose teismuose (suduose).

Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės

Telephone Yards 6046

Dr. O.C. HEINE

DENTISTAS

OFFISAS—Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu : : : : :

CHICAGO, ILL.

GYVENIMAS VIRSZUI APIEKOŠ

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. : : :

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojam nuo visokių ligos kankynių — silpnųjų, yra Dr. Collins New York Medical Institute, nes tą Institutą visuomenė vadina gyvasties gelbe- tojam ir geriausiu prieteliu, už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė iš- gydyti, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė — ten yr galybė; per tai Institutas, gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Insti- tute yra daugiau daktarų, ne kaip kuojoant visus, ir kruvą, kurie šiam laikraštyje pagar- sinti. Valstai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaip geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; aptų ty, ką Institutas Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa perga- lėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni valstai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašyti ligų atsikau, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir su- kaus kvėpavimo, greito palimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidėnų) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietimo, žarnų siagos ir skaudėjimo vidurių, kėnosės, lašymuose ir po kurtine. Galvos skaudėjimo, svajimo, užimo ir spėjimo ausyse, bei kurtumo, Kraujo neštyumo, liberimo spugai, juodgalvės ir parkoma, nešais. Akių ligos. Neuralgijos, neurasthenijos, lėrimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kūną smagenų, kaulus ir gyslas bei sanarius, tuninimo. Getligės. Nusilpėjimo ant sveikatos ir lytiškai (neįjogumą-nemelle). Siagos sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo sauzagystės su jos visoms balseina ps- sekmoms sugrįžimo sveikatos. Priepolio, nuomario, nervikumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečėjimo (slaptų) ligų — kokių jos vardo ar skyriaus nebūtų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Puslės ligos, skausmingo ir tankaus išpaui- mosi. Patukimo Hemeroidų. Nemiogijimo, sunkumo kojos, rankose. Lenkimai draugijos, neturėjimo vaistais ir kiti visokių slaptų ligų vyrų, kaip ir moterų; skausmingų ir neragurizkų mėnesinių, neturėjimo andrapnų, kenkimo baltųjų ir kuris lik ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrina sveikata ir išgytymą. Slaptųjų šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal jų norą, nors keletą patalpim padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryti. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinis Profesorius Institutui

Nors daug daktarų perleidau, bet jie tik mano ligą užsindino begdant, nors ir geria valstai, buk Hospitalia alę moka, bet savo Ofiao paduoties valandos, nuo ryto iki vakaro namie ir kt. Bet kaip į Jūs glėb atsidavai, aprašę ligą, ir prisiklausę gyduoles suvariojai, tai prapuoš skaudėjimas strėnos, rankose, kojos, pečiuose ir visa liga, kuri būvau įgavęs per neįsimtingą pasielgimą, kaip yra aprašyta Jūs knygoje „Vadovas | Sveikatą“ ant 146 puslapio. Dabar su sveikais kaip niekad nesirga ir dēkings, už kuoį, gęg rodę, o labiausiai už gerą gryną gyduolį.

CH. GALUNAS, Box 114, Mulberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesorius ir Specialistai

Nors šieis metais prisikankinau taip labai skaudžia liga, bet kad J